

Kiñnêñ Buku Njamataña

Kiñnêñ Buku Njamataña tonec gêjac têku lau Israel nêñ kiñ nêñ miñ, tañ kêsêp Samuelnê buku luagêc nañ. Buku tau gêwa tau kêkôc gêja ñasêbu têlêac gebe

1. Mòkêlatu 1-2 Salomo kêtú lau Israel to Juda nêñ kiñ gêjô Dawid su. Dawid gêmác êndu ñamiñ.
2. Mòkêlatu 3-11 Salomo gêjam gôliñ lau Israel to ênê kôm ñanô ñamiñ. Ênê kôm towae gebe kêkwê lôm dabuñ anga Jerusalem.
3. Mòkêlatu 12-22 Gamêñ Israel gêwa tau kêkôc gêja gamêñ luagêc, sêsam teñ gebe Israel ma teñ gebe Juda. Kiñ tañ sêjam gôliñ gamêñ luagêc tonañ nañ, nêñ miñ kêsêp mòkêlatu tonañ e jagêdêñ têm Jehosapat kêtú kiñ anga Juda ma Ahasia gêjam gôliñ Israel.

Kiñnêñ buku luagêc kêkip kiñ samob nêñ lêñ tañeñ wamu gêdêñ Anôtôña sa. Kiñ, tañ tañeñ wamu Anôtô nañ, sêjam gôliñ lau jagêdêñ ma têtáp kôm ñanô ñajam sa. Mago êsêac, tañ sêjam sakin gwam to sêbuc dêmôêñ Anôtô nañ, nêñ gôliñ gêôc sec sa. Kiñ samob, tañ sêjam gôliñ gamêñ gêmu kêpiña nañ, seso Anôtônê jatu. Gamêñ Juda ñakiñ ñagêdô sêsô Anôtônê ñagôliñ ñalabu, ñagêdô sêkac tañ su anga Anôtônê.

Lau ñatêkwa toñ teñ nêñ miñ kêsêp buku tau amboac tonanğeñ. Êsêac têtú Apômtaunê jaenwaga. Aêac tasam êsêac gebe Propete. Êsêac sêkêñ puc gêdêñ lau samob ma sêjac jao sakin gwamña to

tan̄enpêc. Êsêacnêŋ ŋac towae ten̄ Elia. Ênê min̄ towae kêsêp mômêlatu 18. En̄ to Balnê dabun̄waga awen̄sun̄ gêôc ka taun̄ an̄ga lôc Karmel gebe Anôtô ondoc ŋanô.

Abisag gêjam sakin̄ Dawid

¹ Gêdên̄ tan̄ kin̄ Dawid kêtû ŋamalacanô ten̄ ma nê jala kêtû taêsam nan̄, êsêac sêkwa en̄ auc ŋa belan̄ke, mago malo gêgôm en̄ ŋapan̄.

² Amboac tonan̄ ênê sakin̄waga sêsôm gêdên̄ en̄ gebe “O kin̄, sensom ŋapalêo ten̄ êtu aômŋa gebe ênam sakin̄ aôm ma êtu aômnmêm jaomwagao. En̄ ênêc awin̄ aôm oc êjandan̄ aôm.”

³ Tec sesom awêtakin̄ ŋajamanô ten̄ an̄ga gamên̄ Israelŋa samucgen̄ e têtap awê Sunemŋa Abisag sa ma sêkôc en̄ dêdên̄ kin̄ sêja.

⁴ Ma awêtakin̄ tonan̄ en̄ ŋajamanô ma kêtû kin̄ nê jaomwagao ma gêjam sakin̄ en̄, mago kin̄ gêjam en̄ atom.

Adonia gebe êjan̄go lêpôn̄ kin̄ŋa su

⁵ Dawid agêc Hagit nêŋ latun̄i Adonia ketoc tau sa ma kêsôm gebe “Aê gabe jatu kin̄.” Ma en̄ kêkôc kareta to lau, tan̄ sên̄gôn̄ hos ŋaôn̄a nan̄, to lau 50 gebe sêlêti sêmuŋ en̄.

⁶ Ma en̄ tama gêjac jao ma kêtû kênac en̄ gebe “Kêtû asagen̄ŋa aôm gômôm gên̄ amboac tonan̄” nan̄ atom. En̄ ŋac tolan̄ôanô ŋajam ten̄ amboac tonan̄ ma têna kêkôc en̄ kêdaguc Absalom.

⁷ Adonia gêjam bin̄galôm gêwiŋ Seruia latu Joab agêc dabun̄waga Abiatar ma êsêagêc têdaguc Adonia ma sêjam en̄ sa.

⁸ Mago dabunwaga Sadok agêc Jehoiada latu Benaia ma propete Natan to Simei agêc Rei ma Dawid nê sinjêlêc samob, tañ sejop en nan, sêwiñ Adonia atom.

⁹ Adonia kêkêñ domba to bulimakao kapoac ma bulimakao ñalatu, tañ segen e kêtôp ñajam nan, kêtú da anga Poc moacña, tañ gêc kêsi Enrogel nan, ma kêkêñ jaen gêdêñ nê lasitêwai, kiñ latui, samob ma kiñ nê lau kapôên anga Juda gebe têtú ñaclen en.

¹⁰ Mago en kêkêñ jaen gêdêñ propete Natan agêc Benaia ma sinjêlêc me lasi Salomo atom.

¹¹ Go Natan kêsôm gêdêñ Salomo têna Batseba gebe “Aôm gônô su gebe Hagit latu Adonia kêtú kiñ ma aêacnêñ ñatau Dawid gêjam kauc biñ tau me masi.

¹² Amboac tonan ômôên ma aê gabe jawa lêñ teñ sa êndên aôm gebe ônam taôm to latôm Salomo katômi kêsi.

¹³ Aôm ñagaôgen ôsô ôndên kiñ Dawid ôna ma ôsôm êndên en gebe ‘O ñoc ñatau kiñ, aôm kôtôc lêmam gêdêñ nê sakinwagao aê ma kôsôm gebe “Aômnêm latôm Salomo êtu kiñ êjô aê su ma êngôn aênoc lêpôn” aôm kôsôm me masi. Kêtu asagenña Adonia kêtú kiñ.’

¹⁴ Aôm ôsôm biñ êndên kiñ ômoa, go aê oc jasô jandançuc aôm ma japuc nê biñ tôn.”

¹⁵ Amboac tonan Batseba kêsô kiñnê balêm gêja (kiñ tau kêtú ñamalacanô su ma Abisag anga Sunem gêjam sakin en).

¹⁶ Batseba gewec ma gêtu tau gêc kiñ akainña. Ma kiñ kêtú kênac gebe “Ñalêlôm kêkac aôm kêtú asagenña.”

17 EŅ gêjô eŅ awa gebe “Ņoc űatau, aôm kôtôc lêmam gêdêŅ nêm sakiűwagao aê kôkô Apômtau, aômnêm Anôtô, laűônêm ma kôsôm gebe ‘Nêm latôm Salomo oc ênam gôliű êjô aê su ma eŅ oc êŅgôű űoc lêpôű.’

18 Ma galoc, ôlic acgom, Adonia kêtû kiű, ma aôm kiű gôjam kauc gêű tau.

19 EŅ kêkêű bulimakao to űalatu, taű segeű e kêtôp űajam naű, ma domba taêsam űasec kêtû da ma kêkêű jaeű kiű latui samob to dabuűwaga Abiatar ma siűwaga nêű űac űamataűa Joab, mago latôm Salomo tec keteű eű gêwiű atom.

20 O űoc űatau kiű, galoc lau Israel samob sêkêű mateű aôm gebe ôsôm êndêű êsêac gebe asa êŅgôű aêűoc űatau kiű nê lêpôű êjô aôm su.

21 Embe masi oc êndêű taű űoc űatau kiű ênêc nê bêc êwiű tamai naű aêagêc latuc Salomo oc atap űagêjô sa.”

22 Gêdêű taű eű gêjam biűgalôm gêdêű kiű gêmoa naű, propete Natan gêô lasê.

23 Ma êsêac sêkêű űawae gêdêű kiű tau gebe “Propete Natan tec gêmoa tonec.” Ma gêdêű Natan kêsô gêdêű kiű gêja naű, eű gewec gêdêű kiű, laűôanô gêdêű nom.

24 Ma Natan kêsôm gebe “Ņoc űatau kiű, aôm oc kôsôm gebe Adonia êtu kiű êjô aê su ma êŅgôű aêűoc lêpôű me masi.

25 Gebe eű kêsêp gêja gêdêű ocsalô tonec ma kêkêű bulimakao kapoac to űalatu, taű segeű e kêtôp űajam naű ma domba taêsam űasec kêtû da ma kêkêű jaeű kiű latui ma siűwaga nêű űac űamataűa Joab ma dabuűwaga Abiatar. Ma ôlic

acgom, êsêac sen to sênôm sêwiņ eņ ma sêsôm gebe ‘Kiņ Adonia êmoaôn.

²⁶ Mago eņ kékêņ jaeņ gêdêņ nêm sakiņwaga aê to gêdêņ dabuņwaga Sadok ma Jehoiada latu Benaia agêc latôm Salomo atom.

²⁷ O ņoc ņatau kiņ, aôm kômasaņ biņ amboac tonañ ma kôkêņ ņac, taņ êņgôn ņoc ņatau nê lêpôn êjô aôm su naņ, ņawae gêdêņ nêm sakiņwaga aêac atom me.”

Sêkêņ Salomo kêtū kiņ

²⁸ Go kiņ Dawid gêjô Natan nê biņ gebe “Ômôêc Batseba êndêņ aê êmêņ.” Amboac tonañ eņ kêsô gêdêņ kiņ jakêkô eņ laņônêm.

²⁹ Ma kiņ kêtôc lêma to kêsôm gebe “Kêtū Apômtau gêņgôn mata jali ma gêjam aê katuc kêsî gêdêņ gêņwapac samobņa,

³⁰ tec jaņgôm biņ, taņ katôc lemoc gêdêņ aôm gajam Apômtau, Israel nêņ Anôtô laņô to kasôm gebe ‘Nem latôm Salomo ênam gôliņ êjô aê su êņgôn ņoc lêpôn êjô aê’ naņ oc ņanô êsa êndêņ ocsalô tonec.”

³¹ Go Batseba gewec laņôanô gêdêņ nom ma ketoc kiņ tau sa ma kêsôm gebe “ņoc ņatau kiņ Dawid êmoa tengeņ.”

³² Kiņ Dawid kêsôm gebe “Ômôêc dabuņwaga Sadok agêc propete Natan ma Jehoiada latu Benaia dêndêņ aê sêmêņ.” Amboac tonañ êsêac dêdêņ kiņ tau sêja.

³³ Ma kiņ tau kêsôm gêdêņ êsêac gebe “Akôc nêm ņatau nê sakiņwaga sêwiņ amac ma akêņ latuc Salomo êņgôn aê taucņoc donki ņac akôc eņ asêp andêņ bumata Gihon ana.

34 Ma dabuŋwaga Sadok agêc propete Natan sêniŋ oso eŋ aŋga tonañ êtu Israelnêŋ kiŋ. Go anac dauc êtaŋ ma amôêc gebe ‘Kiŋ Salomo êmoa teŋgeŋ.

35 Go amac api andanŋuc eŋ ma eŋ mênênŋôŋ ŋoc lêpônŋ ŋaô gebe eŋ oc êtu kiŋ êjô aê su. Gebe aê kakêŋ eŋ kêtû lau Israel to Juda nêŋ gôliŋwaga.”

36 Ma Jehoiada latu Benaia gêjô kiŋ awa gebe” Biŋŋanô, Apômtau, ŋoc ŋatau kiŋ nê Anôtô kêsôm amboac tonañ.

37 Apômtau êmoa êwiŋ Salomo êtôm gêmoa gêwiŋ ŋoc ŋatau kiŋ tau ma êŋgôm ênê gôliŋ êtu kapôêŋ alêlêc ŋoc ŋatau kiŋ Dawid nê su.”

38 Amboac tonañ dabuŋwaga Sadok agêc propete Natan ma Jehoiada latu Benaia ma lau Keret to Pelet sêsêp sêja ma sêkêŋ Salomo gêŋgônŋ kiŋ Dawid nê donki ma sêkôc eŋ dêdêŋ bumata Gihon sêja.

39 Aŋga tonañ dabuŋwaga Sadok kakôc ŋoplakôp katêkwiŋa aŋga becobo ma geŋ oso Salomo. Go sêjac dauc kêtâŋ ma lau samob sêsôm gebe “Kiŋ Salomo êmoa teŋgeŋ.”

40 Ma lau samob, taŋ têdaguc eŋ naŋ, sêju gasuc to sêjac onŋ ma têtû samuc tonabêlêc kapôêŋ, e nom gêôc kêkôc kêtû êsêacnêŋ ŋaônduŋa.

41 Adonia to nê ŋacleŋ samob, taŋ sêmoa sêwiŋ eŋ naŋ, sêŋô biŋ tau gêdêŋ taŋ seŋ moasiŋ tau gêbacnê. Ma gêdêŋ taŋ Joab gêŋô dauc kêtâŋ naŋ, eŋ kêtû kênac gebe “Ŋaonda aŋga malac nec ŋam amboac ondoc.”

42 Gêdêŋ taŋ eŋ kêsôm biŋ gêmoa naŋ, dabuŋwaga Abiatar latu Jonatan gêmêŋ ma Adonia kêsôm gebe “Ôsô ômôêŋ gebe aôm ŋac mansaŋ tec kôkôc ŋawae ŋajam gômôêŋ.”

43 Jonatan gêjô Adonia awa gebe “Aec, gebe ɲoc ɲatau kiŋ Dawid kêkêŋ Salomo kêtú kiŋ.

44 Ma kiŋ tau kêsakiŋ dabuŋwaga Sadok agêc propete Natan ma Jehoiada latu Benaia sêwiŋ lau Keret to Pelet ma êsêac sêkêŋ eŋ gêŋgôŋ kiŋnê donki ɲaô

45 ma dabuŋwaga Sadok agêc propete Natan sen oso eŋ kêtú kiŋ aŋga bumata Gihon ma êsêac sêmu sêpi aŋga tonanɲ tolasêgeŋ e malac samucgeŋ ɲadindiŋ kêsá. ɲakicsêa taŋ amac aŋô nanɲ, ɲam tau tonanɲ.

46 Salomo jagêŋgôŋ lêpôŋ kiŋɲa.

47 Ma kiŋ nê sakiŋwaga sêja sêsôm biŋ êmoa ɲajamɲa gedem aêacnêŋ ɲatau kiŋ Dawid ma sêsôm gebe ‘Nem Anôtô êwaka Salomo nê ɲaê sa êlêlêc aômnmê ma êŋgôm ênê gôliŋ êtu kapôêŋ êlêlêc aômnmê su.’ Ma kiŋ tau gêŋgôŋ nê mê ma gewec.

48 Ma kêsôm amboac tonec gebe ‘Aê aoc êôc Apômtau, lau Israel nêŋ Anôtô, taŋ galoc kêkêŋ aê galic ɲa tauc matocanô gebe ɲoc wakuc nêŋ teŋ gebe êŋgôŋ ɲoc lêpôŋ nanɲ.’ ”

49 Go Adonia nê ɲacleŋ samob têtakê ma dêdi e sêc êliŋ-êliŋ sêja.

50 Ma Adonia kêtêc Salomo. Tec eŋ gêdi jakêkam jabo altarnɲa tôŋ.

51 ɲawae gêdêŋ Salomo gebe “Ôlic acgom, Adonia katêc kiŋ Salomo ma eŋ jakêkam jabo altarnɲa tôŋ ma kêsôm gebe ‘Kiŋ Salomo êtôc lêma sa êndêŋ aê gebe ênac aê ɲa siŋ atom.’ ”

52 Tec Salomo kêsôm gebe “Eŋ embe êwaka tau sa gebe eŋ ɲac ɲaŋêŋ, go teŋ êmoasac eŋ mômêlaun teŋ atom. Mago embe têtap ênê sec sa, go eŋ êmac

êndu.”

⁵³ Amboac tonañ kin Salomo kêsakin lau ma sêkôc eñ su anğa altar. Ma êsêac sêmêñ, go eñ gêu tau gêdêñ kin Salomo. Ma Salomo kêsôm gedey eñ gebe “Ôêc ôndêñ nêm andu ôna.”

2

Dawid kêjatu Salomo kêtü gêñ ñagêdôña

¹ Gêdêñ tañ Dawid nê noc êmac ênduña kêtü dambê nan, eñ kêjatu latu Salomo ma kêsôm gebe

² “Aê oc jasa intêna, nan gêñ nomña samob sêja-sêja nan jana. Ôkô ñajaña ôtôm ñacgeñ.

³ Ôñgôm nêm kôm ñañêngeñ êtu Apômtau, aômnêm Anôtôña. Ôsa ênê lêñ ma ôñgôm ênê jatu to biñsu ma gôlin ñanô êsa êtôm teto gêc Mosenê biñsu gebe ômoa ñajamgeñ gebe ôtap nêm kôm to lêñ samob ñañanô sa.

⁴ Gebe Apômtau êñgôm biñ, tañ gêjac mata gêdêñ aê nan ñanô êsa. Eñ gêjac mata biñ gebe ‘Nêm latômi embe sejop nêñ lêñ e sêsêlêñ semoa aê lanôcnêmña ñañêngeñ tonjalêlôm samucgeñ ma tokatun samucgeñ, go aôm ôpô lêna nêm wakuc teñ gebe êñgôn Israel nêñ lêpônê êjô aôm nec atom.’

⁵ “Aôm taôm kôjala gêñ, tañ Seruia latu Joab gêgôm gêdêñ aê ma gêñ, tañ eñ gêgôm gêdêñ Israelnêñ sinwaga nêñ sinjêlêc langwa luagêc, Ner latu Abner agêc Jeter latu Amasa. Eñ gêjac êsêagêc êndu gêdêñ têm wamaña gêjô dec, tañ êsêagêc sêkêc sinjêdêñ têm sinña nan. Ma kêtin lau lanôñnêm sawa nêñ dec gi aêñoc ômbin kap to ñoc atapa.

⁶ Ôñgôm êtôm nêm kauc, mago ôkêñ êwin gebe eñ êsêp lamboam êna towamagen atom.

⁷ Mago ômoasiŋ ɲac Gileadɲa Barsilai latui. Êsêac sêniŋ nêŋ gêŋ sêŋgôŋ nêŋ tebo gebe êsêac sêmoasiŋ aê amboac tonanŋen gêdêŋ têm, taŋ aê gaêc têwam Absalom su naŋ.

⁸ Ma Gera latu Simei, ɲac Benjaminɲa aŋga Bahurim gêmoa gêwiŋ aôm. ɲac tonan kêpuc boa aê secanôtêna gêdêŋ bêc, taŋ aê gaja Mahanaim naŋ. Mago gêdêŋ taŋ eŋ kêsêp jagêdac aê aŋga bu Jordan naŋ, aê katôc lemoc eŋ kakô Apômtau laŋônêŋ ma kasôm gebe ‘Aê oc janac aôm êndu ɲa siŋ atom.’

⁹ Mago aôm ôlic eŋ amboac ɲac tobiŋmê atom. Aôm ɲac tokauc, aôm kôjala gebe oc ôŋgôm asagen êndêŋ eŋna gebe ôkêŋ eŋ êsêp lamboam êna todecgen.”

Dawid gêmac êndu

¹⁰ Go Dawid gêc nê bêc gêwiŋ tamai ma sêsuŋ eŋ aŋga Dawidnê malac.

¹¹ Ma têm, taŋ Dawid gêjam gôliŋ Israel naŋ, kêtôm jala 40. Eŋ gêjam gôliŋ jala 7 aŋga Hebron ma jala 33 aŋga Jerusalem.

¹² Amboac tonan Salomo gêŋgôŋ tama Dawid nê lêpôŋ ma nê gôliŋ kiŋɲa ɲajaŋa kêsa.

Salomonê gôliŋ kiŋɲa kêtû tôŋ

¹³ Ma Hagit latu Adonia gêdêŋ Salomo têna Batseba gêja. Ma awê tau kêsôm gebe “Aôm gômôêŋ towamagen me masi.” Ma Adonia kêsôm gebe “Aê gamêŋ towama.”

¹⁴ Go ɲac tau kêsôm gebe “Aê gabe jasôm biŋ teŋ êndêŋ aôm.” Ma Batseba kêsôm gebe “Ôsômman.”

¹⁵ Eŋ kêsôm gebe “Aôm kôjala gebe gôliŋ kiŋɲa kêtû aêŋoc ma lau Israel samob sêsaê gebe aê jatu

kiŋ tau. Mago galoc gêŋ tonaŋ gêjam tau ôkwi ma gôliŋ kiŋŋa kêtû ñoc lasicnê, gebe Apômtau gêgôm amboac tonaŋ.

16 Ma galoc aêŋoc biŋ tagenŋen gêc gebe jaten êndêŋ aôm gebe onseŋ ñoc biŋ atom.” Batseba kêsôm gêdêŋ en gebe “Ôsôm acgom.”

17 En kêsôm gebe “Ônam biŋgalôm êndêŋ kiŋ Salomo, en oc enseŋ aômnmê biŋ atom, gebe en êkêŋ Abisag anŋa Sunem êndêŋ aê janam en êtu ñoc awê.”

18 Batseba kêsôm gebe “Ŋajam, aê gabe janam biŋgalôm êndêŋ kiŋ êtu aômŋa.”

19 Tec Batseba kêsô gêdêŋ kiŋ Salomo gêja gebe ênam biŋgalôm êndêŋ en êtu Adoniaŋa. Ma kiŋ tau gêdi sa ma kêpuc en tôn-tôn ma gewec gêdêŋ en, go gêŋgôn nê lêpôn ma sêkêŋ lêpôn teŋ kêtû kiŋ tênaŋa gêwiŋ ma gêŋgôn sic gêŋgôn kiŋ nê anôŋa.

20 Go en kêsôm gebe “Aê kakôc biŋ sauŋ teŋ gebe jaten êndêŋ aôm. Onseŋ aê atom.” Kiŋ tau gêjô en awa gebe “O tinoc, oteŋ acgom. Aê oc janseŋ aôm atom.”

21 Go en kêsôm gebe “Takêŋ Abisag anŋa Sunem êndêŋ aôm têwam Adonia ênam êtu nê awê.”

22 Go kiŋ Salomo gêjô têna awa ma kêsôm gebe “Kêtû asagenŋa aôm koteŋ Abisag anŋa Sunemŋageŋ kêtû Adoniaŋa. Oteŋ gôliŋ kiŋŋa êtu enŋa êwiŋmaŋ. En kêtû aê teocgoc ma dabuŋwaga Abiatar agêc Seruia latu Joab sêkô jabaŋ en.”

23 Ma kiŋ Salomo kêtôc lêma gêdêŋ Apômtau ma kêsôm gebe “Anôtô êŋgôm gêŋ, taŋ taê gêjam naŋ, êndêŋ aê, mago Adonia êmac êndu êjô nê biŋ tonaŋ.

24 Apômtau kêkêŋ aê ganŋôn tamocnê lêpôn ma

gêjac m aêꞆoc gôlôac kêtôm enj gêjac mata nanj. Kêtu Apômtau gêmoa mata jaliņa, tec ocsalô tonecgeņ Adonia êmac êndu.”

²⁵ Amboac tonanj kinj Salomo kêsakinj Jehoiada latu Benaia ma enj jagêjac Adonia êndu.

Dabuņwaga Abiatar agêc Joab têtap nêņ ņagêjô sa

²⁶ Ma kinj tau kêsôm gêdêņ dabuņwaga Abiatar gebe “Ôna Anatot ôndêņ nêmandu gebe gôjac ņawae gebe aôm ômac êndu, mago aê gabe janac aôm êndu galoc atom gebe aôm kôbalaņ Apômtau Anôtô nê poac ņakatapa kôsêlêņ gômuj aê tamoc Dawid ma gôc gêņwapac samob gôwiņ tamoc.”

²⁷ Amboac tonanj Salomo kêtinj Abiatar gebe êtu Apômtaunê dabuņwaga êtiam atom, gebe Apômtaunê biņ ņanô êsa, taņ kêsôm kêtu Elinê gôlôac anja Silo nanj.

²⁸ Gêdêņ taņ ņawae kêtap Joab sa nanj, (gebe Joab kêpuç Adonia tônia, mago kêpuç Absalom tônia atom) enj gêc gêdêņ Apômtaunê becobo jakêkam jabo altarna tônia.

²⁹ Ma êsêac sêsôm ņawae gêdêņ kinj Salomo gebe “Joab gêc gêdêņ Apômtaunê becobo gêja ma ôlic acgom, enj kêkô kêsî altar.” Tec Salomo kêsakinj ņacjaen teņ gêdêņ Joab ma kêtu kênac enj gebe “Gôêc gôdêņ altar gôja katu asagenja.” Joab gêjô enj awa gebe gêc gadêņ Apômtau gebe kêtêc Salomo. Amboac tonanj Salomo kasakinj Jehoiada latu Benaia ma kêsôm gebe “Ôna ma ônac enj êndu.”

³⁰ Amboac tonanj Benaia jagêô lasê Apômtaunê becobo ma kasôm gadêņ Joab gebe “Kinj tau kêjatu gebe ‘Ôsa ômôêņ.’ ” Mago enj kêsôm gebe “Masi, aê gabe jamac êndu anja tonec.” Go Benaia jakêsôm

biŋ tau gêdêŋ kiŋ kêtiam ma kêsôm gebe Joab kêsôm amboac tonan ma eŋ gêjô aê aoc amboac tonec.

³¹ Kiŋ tau gêjô eŋ awa gebe “Ôŋgôm êtôm eŋ kêsôm. Ônac eŋ êndu ma ônsuŋ eŋ. Ma gêŋ tonan êkac tôp su anŋa aê to tamoc nê gôlôac êtu dec, taŋ Joab kêkêc siŋ ŋam masiŋa nan.

³² Apômtau êkêŋ eŋ taunê dec êpi eŋ tau gebe tamoc Dawid gêjam kauc ma eŋ gêjac ŋac gêdêŋ to ŋajam luagêc, taŋ sêlêlêc eŋ tau nan, ŋa siŋ êndu, siŋwaga Israelŋa nêŋ laumata Ner latu Abner agêc Jeter latu Amasa.

³³ Amboac tonan êsêagêc nêŋ dec êmu naêpi Joab to nê wakuc. Mago Apômtau êkêŋ wama êndêŋ Dawid to nê wakuc ma nê gôlôac to nê lêpôn kiŋŋa enden tôneŋ.”

³⁴ Go Jehoiada latu Benaia kêpi gêja ma gêjac Joab êndu. Ma sêsuŋ eŋ anŋa eŋ tau nê andu, taŋ kêkô gamêŋ sawa nan.

³⁵ Kiŋ tau kêkêŋ Jehoiada latu Benaia kêtu siŋwaga nêŋ ŋac ŋamataŋa gêjô Joab su ma kêkêŋ dabuŋwaga Sadok gêjô Abiatar su.

³⁶ Go kiŋ tau kêsakiŋ biŋ gêdêŋ Simei to gêmôêc eŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôkwê nêŋ andu teŋ êkô Jerusalem ma ômoa tonec ma anŋa tonec aôm ôwi gamêŋ tonec siŋ naôsa gamêŋ teŋ atomanô.

³⁷ Taêm ênam ŋapep, êndêŋ bêc taŋ aôm ôsa naolom bu Kidron nan, aôm ômac êndu. Ma dec êpi aôm taôm.”

³⁸ Ma Simei kêsôm gêdêŋ kiŋ gebe “Biŋ taŋ kôsôm nan, ŋajam. Nêŋ sakiŋwaga êŋgôm êtôm ŋoc ŋatau kiŋ kêsôm.” Amboac tonan Simei gêŋgôn Jerusalem ŋasawa ŋêŋŋeŋ.

³⁹ Mago gêdêŋ taŋ jala tâlêac gêjaŋa naŋ, Simeinê gêŋôma luagêc sêbôm dêdêŋ kiŋ Gatŋa Maka latu Akis sêja. Ma Simeî gêŋô ŋawae gebe “Gôlicgac me, nêŋm gêŋôma luagêc jasêmoa malac Gat.”

⁴⁰ Tec Simeî gêdi kêmasaŋ nê donki ma gêdêŋ Akis aŋga Gat gêja gebe ensom nê gêŋôma. Simeî gêja ma kêkôc nê gêŋôma aŋga Gat gêmu gêmêŋ.

⁴¹ Salomo gêŋô ŋawae gebe Simeî aŋga Jerusalem gêja Gat ma gêmu gêmêŋ.

⁴² Tec kiŋ tau kêsakiŋ biŋ gêdêŋ Simeî ma gêmôêc eŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê kakêŋ aôm kôtôc lêmam gêdêŋ Apômtau ma gajac biŋsu aôm atom me. Aê kasôm gêdêŋ aôm gebe taêm ênam ŋapep, êndêŋ bêc tau, taŋ aôm ôsa gamêŋ teŋ ôna naŋ, aôm ômac êndu. Ma aôm gajô aê aoc gebe Ŋajam, aê gaŋôgac.

⁴³ Kêtu asageŋŋa aôm gôgôm biŋ, taŋ kôtôc lêmam gêdêŋ Apômtau naŋ, to biŋsu taŋ kakêŋ gêdêŋ aôm naŋ, ŋanô kêsa atom.”

⁴⁴ Ma kiŋ kêsôm gêdêŋ Simeî gebe “Aôm taôm kôjala gêŋ sec samob, taŋ aôm gôgôm gêdêŋ aê tamoc Dawid. Galoc Apômtau êkêŋ aôm nêŋm sec êpi aôm taôm môkêmapac.

⁴⁵ Mago eŋ oc ênam mec kiŋ Salomo ma Dawidnê lêpôŋ êkô ŋajaŋa ma êkô Apômtau laŋônêŋŋa enden tôŋgeŋ.”

⁴⁶ Ma kiŋ tau kêjatu Jehoiada latu Benaia, taŋ kêsa gêja ma gêjac Simeî êndu.

Gêdêŋ tonanŋ gôliŋ kiŋŋa gêc Salomo lêma kêtû tôŋ.

Salomo gêjam Parao latuo kêtú nê awê

¹ Go Salomo kêmoinj poac gêwinj lau Aigup-tunêj kinj Parao ma gêjam Parao latuo kêtú nê awê ma kêkôc enj jagêngôn Dawidnê malac acgom, e enj gêjac dabinj tau nê andu kapôênj to Apômtaunê lôm dabunj ma tunbôm, tanj kêgi Jerusalem auc nanj, ñakôm.

² Mago lau sêkêj da anja gamêj ñabau ñapanj gebe gêdêj ñasawa tonanj sêkwê andu tenj kêtú Apômtaunê ñaêña su atom tagenj.

³ Mago Salomo têtac gêwinj Apômtau ma kêsêlêj kêtôm tama Dawid nê ñagôlinj, tagenj enj kêkêj da to gêsôb jadaunj anja gamêj ñabau gêwinj.

Salomo nê da to mec anja Gibeon

⁴ Gêdêj ñasawa tenj kinj gêja Gibeon gebe êkêj da anja tonanj, gebe gamêj tonanj kêtú gamêj ñabau towae kapôênj kêlêlêc. Salomo kêkêj daja 1,000 anja altar tonanj.

⁵ Anja Gibeon Apômtau geoc tau lasê gêdêj Salomo ña mê gêdêj gêbêc ma Anôtô kêsôm gebe “Otenj gêj tenj, tanj jakêj êndêj aôm nanj.”

⁶ Salomo kêsôm gebe “Aôm kômoasinj nê m sakinwaga aê tamoc Dawid ñanôgenj gebe enj kêsêlêj gêmoa aôm lanômnêm tobîngêdêj ma lanônêm sawagenj. Ma aôm gôjac têku nê m moasinj tonanj ma kôkêj latu, tanj galoc gêngôn ênê lêpôn nanj, gêdêj enj.

⁷ O Apômtau, ñoc Anôtô, galoc aôm kôkêj nê m sakinwaga kêtú kinj gêjô aê tamoc Dawid su, mago aê amboac ñapalê sauñ tenj tec gamoa. Aê kapô lêna lêñ jasa to jasô janaña.

8 Ma nê m sakiŋwaga aê kakô nê m lau, taŋ aôm kôjaliŋ sa naŋ, ŋalêlôm. Êsêac lau-m kapôêŋanô e ŋac teŋ êtôm êsa êsêac sa to êsam nêŋ ŋanamba lasê êŋgôm êtôm atom.

9 Amboac tonanŋ ôkêŋ ŋalêlôm tokauc êndêŋ nê m sakiŋwaga aê gebe janam gôliŋ nê m lau ŋapep to jajala ŋajam to sec gebe asa êtôm gebe ênam gôliŋ nê m lau-m kapôêŋ tonec.”

10 Apômtau gêŋô biŋ, taŋ Salomo ketenŋ naŋ ŋajam.

11 Ma Anôtô kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm kotenŋ gêŋ tonanŋ ma kotenŋ kêt u ômoa nom e ŋêŋgeŋ me ôtap awa taêsam sa me ôku nê m ŋacjo tulunŋa nec atom. Mago kotenŋ mêtê tokaucŋa gebe ôjala gêŋ ŋajam to gêdêŋŋa.

12 Tec ôlic acgom, galoc aê jaŋgôm biŋ, taŋ kotenŋ naŋ, ŋanô êsa. Ôlic acgom, aê oc jakêŋ ŋalêlôm tokauc, taŋ êjala biŋ naêndêŋgeŋ êndêŋ aôm. Ŋac teŋ kêt ap ŋalêlôm amboac tonanŋ sa gêmuŋ aôm atom ma teŋ oc êndanŋguc aôm atom amboac tonanŋgeŋ.

13 Ma gêŋ taŋ kotenŋ atom naŋ, aê gabe jakêŋ êndêŋ aôm amboac tonanŋ. Aê oc jakêŋ awamata to waem, taŋ kiŋ teŋ kêt ap sa atom tagenŋ naŋ.

14 Ma aôm embe ôsa aêŋoc lêŋ ma ojop ŋoc ŋagôliŋ to biŋsu êtôm tamam Dawid kêmasanŋ naŋ, go aê gabe janac têku nê m tê m ômoa matam jaliŋa ŋêŋgeŋ êwiŋ.”

15 Ma Salomo mata gêlac ma gêlic gebe gêc mê teŋ. Go eŋ gêmu gêja Jerusalem ma jakêkô Apômtaunê poac ŋakatapa ŋanê mŋa ma kêkêŋ daja to dawama ma geno moasiŋ kapôêŋ teŋ kêt u nê

sakiŋwaga samobŋa.

Salomo kêmêtôc biŋ ŋawapac teŋ

16 Gêdêŋ tonanŋ mockaiŋo luagêc dêdêŋ kiŋ sêja ma sêkô eŋ laŋônêm.

17 Ma awê teŋ kêsôm gebe “O ŋoc ŋatau, ôŋô acgom. Aêagêc awê tonec aŋgôŋ andu tagenŋ. Eŋ gêmoa ma aê kakôc ŋapalê teŋ.

18 Bec têlêac gêjaŋa, gocgo eŋ kêkôc teŋ kêdaguc. Aêagêc aŋgôŋ awiŋ tauŋ ma teŋ gêmoa andu tau gêwiŋ atom. Aêagêc tauŋgeŋ tec amoa.

19 Gêdêŋ gêbêc teŋ awê tonec nê ŋapalê gêmac êndu gebe eŋ gêsac eŋ êndu.

20 Ma eŋ gêdi gêdêŋ gêbêcauc ma kêkôc ŋoc ŋapalê su aŋga aê gêdêŋ taŋ nêm sakiŋwagao gêc su nanŋ, ma kêkêŋ gêlô tau nê su ma ketoc nê ŋapalê ŋamatê gêc gêwiŋ aê.

21 Gêdêŋ bêbêc gadi sa gebe jakêŋ su ŋoc ŋapalê e galic gebe eŋ gêmac êndu su. Mago gêdêŋ bêbêc, gêdêŋ taŋ kasala eŋ ŋapep nanŋ, aê kajala gebe ŋoc latuc, taŋ kakôc nanŋ atom.”

22 Mago awê teŋ kêsôm gebe “Masi, aêŋoc ŋapalê mata jali ma aômnêm ŋapalê ŋamatê.” Ma awê ŋamataŋa kêsôm gebe “Masi, aômnêm ŋapalê gêmac êndu ma mata jali aêŋoc.” Êsêagêc sêsôm amboac tonanŋ sêmoa kiŋ laŋônêmŋa.

23 Go kiŋ tau kêsôm gebe “Awê teŋ kêsôm ŋapalê, taŋ gêmoa mata jali tonec nanŋ, aêŋoc ma aôm latôm gêmac êndu matêgeŋ. Ma awê teŋ kêsôm gebe Masi, aômnêm ŋapalê gêmac êndu ma aê latuc tec mata jali gêmoa.”

24 Ma kiŋ kasôm gebe “Akôc siŋ teŋ êndêŋ aê.” Amboac tonanŋ sêkôc siŋ teŋ dêdêŋ kiŋ sêja.

²⁵ Ma kin tau kêsôm gebe “Asêlê ñapalê mata jali êkôc êna luagêc ma akêñ ñamakenj êndênj awê tenj ma ñamakenj êndênj tenj.”

²⁶ Go awê, tanj nê latu mata jali gêmoa nanj, taê walô nê ñapalê ma kêsôm gêdênj kin gebe “O ñoc ñatau, ônac ñapalê êndu atom, enj mata jaligenj êndênj awê tonanj.” Ma awê tenj kêsôm gebe “Ñapalê êtu aêñoc to ênê atom, asêlêmanj.”

²⁷ Go kin tau gêjô êsêagêc awenj ma kêsôm gebe “Anac ñapalê êndu atom, akêñ enj tomata jaligenj êndênj awê ñamatanja gebe enj ñapalê têna.”

²⁸ Israel samob sêñô mêtôc tonanj, tanj kin tau kêmêtôc nanj, ñawae ma êsêac têtêc nêñ kin gebe êsêac sêjala gebe Anôtônê kauc gêwiñ enj ma kêmêtôc binj jagêdênjenj.

4:1-34 Mòkêlatu tonec kêsa Salomonê laumata towae sa, tanj sêjam sakinj sêmoa Salomo ñalabu nanj. Sêwa Salomo nê awa sa ma kêsôm binj kêtù Salomonê kauc towae kapôêñja.

5

Salomo kêmasanj tau gebe êkwê lôm dabuj

¹ Gêdênj tanj kin Tirusña Hiram gêñô gebe senj oso Salomo kêtù kin gêjô tama su nanj, enj kêsakinj nê sakinwaga gêdênj Salomo gebe Hiram têtac gêwiñ Dawid ñapanj.

² Ma Salomo kêsakinj binj gêdênj Hiram gebe

³ “Aôm kôjala gebe aê tamoc Dawid kêtôm gebe êkwê nê Apômtau Anôtô nê ñaê ñaandu tenj atom gebe sinj to ñacjo kêgi enj auc e Apômtau kêkêñ êsêac sêsô enj akainj ñalabu.

⁴ Mago galoc Apômtau, ŋoc Anôtô, kêkêŋ wama gêdêŋ aê anġa gamêŋ maken-maken ma ŋacjo me gêŋwapac teŋ sêmoa atom.

⁵ Amboac tonan aê gabe jakwê andu Apômtau, aêŋoc Anôtô nê ŋaê ênêcŋa teŋ kêtôm Apômtau kêsôm gêdêŋ aê tamoc Dawid gebe ‘Aôm latôm, taŋ aê gabe jakêŋ êŋgôn nêŋ lêpôn kinŋa êjô aôm su nan, eŋ êkwê andu teŋ êtu aêŋoc ŋaêŋa.’

⁶ Tec ôjatu gebe sêsap kaseda anġa Lebanon êtu aêŋa. Aêŋoc sakinwaga sênam aôm nêŋ sakinwaga sa. Ma aê oc janam ôli aôm êtu nêŋ sakinwagaŋa êtôm aôm ôsam êndêŋ aê. Gebe aôm kôjala gebe ŋac teŋ gêmoa aêac ŋalêlôm, taŋ kêjala kôm sêsap kaŋa kêtôm lau Sidonŋa nan atom.”

⁷ Gêdêŋ taŋ Hiram gêŋô Salomonê biŋ nan, eŋ kêtû samuc ŋanôgeŋ ma kêsôm gebe “Ocsalô tonec aoc êoc Apômtau gebe kêkêŋ latu tokauc teŋ gêdêŋ Dawid gebe ênam gôliŋ lau towae tonan.”

⁸ Ma Hiram kêsakin biŋ gêdêŋ Salomo ma kêsôm gebe “Aê gaŋô biŋ, taŋ kôsakin gêdêŋ aê nan. Aê katôm gebe jaŋgôm gêŋ samob, taŋ ŋalêlôm kêkac aôm kêtû kaseda to katêŋna nan, ŋanô êsa.

⁹ Aêŋoc sakinwaga oc sêkôc ka tau anġa Lebanon sêsêp gwêc sêna. Go jambec kwambôn gebe êpoac ma sênam sêmoa gwêcgeŋ sêna gamêŋ, taŋ aôm ôsôm nan, ma aê jajatu lau gebe sêndim ŋao su anġa tonan ma aôm ôtap ka tau sa. Go aôm ôŋgôm biŋ, taŋ taêc gêjam nan, ŋanô êsa ma ôkêŋ gêŋ taniŋna êndêŋ aêŋoc gôlôac to lau.”

¹⁰ Amboac tonan Hiram kêkêŋ kaseda to katêŋ samob gêdêŋ Salomo kêtôm eŋ keten,

¹¹ ma Salomo kêkêŋ polom ŋanô talu 20,000 kêtû

gêj taniņņa gêdêj Hiram nê gôlôac to nê lau ma niptêkwi gasuc kêtôm 20,000. Salomo kêkêj gêj tonaj gêdêj Hiram kêtôm jalagenj.

¹² Apômtau kêkêj kauc gêdêj Salomo kêtôm en gêjac mata. Ma wama gêc Hiram agêc Salomo ņasawa, ma êsêagêc sêmoatiņ poac teņ sêwiņ taunj.

¹³ Kiņ Salomo kêkac lau Israel gebe sêkêj ņacwaga kêtu kômņa. Ma lau tau nêj namba tau kêtôm 30,000.

¹⁴ Ma en kêsakiņ êsêac sêja Lebanon, 10,000 sêjô taunj-sêjô taunj kêtôm ajôņgenj. Sêmoa ajôj teņ aņga Lebanon ma ajôj luagêc aņga nêj malacmôkê. Adoniram gêjam gôliņ lau kômņa tonaj.

¹⁵ Salomo kêkôc lau 70,000 amboac tonaj kêtu sêbalaņ wabaņja ma 80,000 kêtu sêsap poc aņga gamêj lôcņa.

¹⁶ Ma Salomo kêkêj lau 3,300 têtu gejobwaga kômņa, taņ sêjatu lau kômņa.

¹⁷ Salomo kêjatu ma êsêac sêkôc poc ņajamanô kapôêj-kapôêj sêmêj gebe êtu nombaņ lôm dabuņņa.

¹⁸ Amboac tonaj Salomo agêc Hiram nêj lau sêkwêwaga sêwiņ lau Gebalņa sêsap to sêpa ka to poc gebe sêkwê andu tau.

6

Salomo kêkwê Apômtaunê lôm

¹ Jala 480 gêjaņa su gêdêj taņ lau Israel sêwi gamêj Aiguptuņa siņ sêsa sêmêj naņ, ma Salomo gêjam gôliņ Israel jala aclê su. Gêdêj jala tonaj ņaajôj kêtu luagêcņa, taņ sêsam gebe Siw naņ, Salomo gêjac m gebe êkwê Apômtaunê lômņa.

² Lôm tau, taŋ kiŋ Salomo kêkwê kêtû Apômtaunja naŋ, ŋadôŋ amboac tonec gebe ŋalêsiniŋa kêtôm saka samuc 15, ŋatakôcŋa kêtôm saka 5 ma ŋaatêkwa kêtôm saka 8.

³ Ma andu seleb, taŋ gêc anduanô tau ŋanêmŋa naŋ, ŋadôŋ saka 5, kêtôm lôm tau ŋakalopawa ma kêdaguc sagiŋ baliŋ anduanôŋa kêtôm ŋadôŋ saka samuc 2 ma ŋasêku.

⁴ Anŋa lôm tau ŋasagiŋ êsêac sêkêŋ katam saun ŋagêdô gêc talic saun anŋa awêŋa, mago kêsô gedec anŋa lêlômŋa.

⁵ Eŋ gêjac têku lômanô tau ŋasagiŋ baliŋ maken-makeŋ ma ŋakalopawa ŋamuŋa amboac tonanŋeŋ. Ma kêkwê ŋadenj têlêac tobalêm-tobalêm.

⁶ Ŋadêŋ ŋalabuŋa ŋakalopawa kêtôm ŋadôŋ saka samuc tagenj. Deŋ kêtû luagêcŋa kêtôm ŋadôŋ saka samuc teŋ to ŋasêku lêmatuc teŋ, ma deŋ kêtû têlêacŋa ŋadôŋ saka teŋ ma ŋamakeŋ. Eŋ kêkêŋ dembonŋêdô kêtû baliŋ gêc kwananŋeŋ gebe sênac têku gêŋ sêmoa dêmôêŋagenj.

⁷ Gêdêŋ taŋ sêkwê lôm naŋ, êsêac sêkôc poc, taŋ sêpa sêmoa gamêŋ sêkôc pocŋa kwananŋeŋ su naŋ. Tec gêdêŋ taŋ sêkwê lôm dabuŋ sêmoa naŋ, lau sêŋô hama me ki me waba kômŋa ŋakicsêa teŋ atom.

⁸ Lôm tau ŋadenj ŋamataŋa ŋakatam gêc lôm dabuŋ ŋamakeŋ gêmu kêsêpŋa. Anŋa tônê têcwale teŋ kêpi deŋ kêtû luagêcŋa ma têcwale teŋ kêpi anŋa tônê jagêdêŋ deŋ kêtû têlêacŋa.

⁹ Amboac tonanŋ Salomo kêkwê lôm tau e gêbacnê ma eŋ kêmasanŋ masac jaba ŋaôŋa ŋa gamêŋtêkwa to katapa kaseda.

10 Enj kêkwê ñatêku kêgi lôm auc. Ñatêku tau gêmu kêpiña amboac saka samuc tagen ma gamêñ têtwa kaseda kêtû ñawalô ten jagêdin ñatêku tau tônia tamiñ anduanô tau.

11 Ma Apômtaunê biñ gêdêñ Salomo gebe

12 “Aôm embe ôsêlêñ êtôm ñoc jatu to ômansañ ñoc ñagôlin samob ma tanam wamu ñoc biñsu to ôsa lêtêñ êtôm tonañ, go jañgôm ñoc biñ, tan gajac mata gêdêñ tamam Dawid nañ, ñanô êsa êpi aôm.

13 Aê wacjañgônia lau Israel ñalêlôm anga lôm, tec kôkwê gômoa nec, ma jawi ñoc lau Israel sin atomanô.”

14 Go Salomo kêkwê lôm e gêjac dabiñ.

Sêmasañ lôm dabuñ ñalêlômña

15 Enj kêkwa sagiñ ñalêlômña auc ña katapa kaseda anga masac ñalabuña e gêdin kêsô ñagadê ñaônia. Enj kêkwa masac ñalabuña tau ña katapa katêñ.

16 Anga lôm ñalêlômña enj gêjam dôñ saka samuc lemen ten anga sagiñ ñamuña ma kêpiñ ñasawa tonañ auc anga masac ñalabuña e jagêdêñ masac jaba ñaônia ña katapa kaseda. Balêm tonañ kêtû Gamêñ Dabuñanô tau.

17 Gamêñ Dabuñ, tan gêc Gamêñ Dabuñanô tau ñanêmña nañ, baliñ amboac ñadônia saka 10.

18 Anga lôm ñalêlôm talic poc ten atomanô, sêkwa sagiñ auc ña kasedagen. Ma sêsap walô to ñaola gêjac lêtêñ ñakatu gêjam katapa tau auc.

19 Enj kêmasañ gamêñ Dabuñanô tau gêc andu ñalêlôm tau gebe etoc Apômtaunê poac ñakatapa êkô tonañ.

20 GamêŃ DabuŃanô tau ŃasagiŃ baliŃ kêtôm saka samuc 5, Ńakalopawa kêtôm saka samuc 5 ma Ńasawa, taŃ geŃ masac Ńalabu to ŃaôŃa gêŃgic naŃ, kêtôm saka samuc 5 amboac tonanŃeŃ. Ńalêlôm tau Salomo kêkwa auc samucgeŃ Ńa gold ma kêmasaŃ altar teŃ Ńa kaseda.

21 Ma Salomo kêkwa andu Ńalêlôm auc Ńa gold. Ma gêjac balaŃ GamêŃ DabuŃanô tau Ńa kapoacwalô gold.

22 Ma Salomo kêkwa andu Ńalêlôm samucgeŃ auc Ńa gold e gêbacnê, ma altar, taŃ kêkô GamêŃ DabuŃanô tau Ńalêlôm naŃ, amboac tonanŃeŃ.

23 AnŃa GamêŃ DabuŃanô tau Ńalêlôm eŃ kêkôc ka katêkwi Ńadambê luagêc ma kêsap kêtû aŃela kerub Ńakatu luagêc. Ńakatu tau baliŃ kêtôm saka luagêc ma Ńasêku lulugeŃ.

24 Kerub tau nê magê taŃ kêtôm saka samuc teŃ ma Ńasêku ma magê ŃamakeŃ kêtôm tonanŃeŃ. Ma Ńasawa, taŃ geŃ aŃela teŃ nê magê luagêc gêŃgic naŃ, kêtôm saka luagêc ma Ńasêku.

25 Kerub teŃ baliŃ kêtôm saka luagêc amboac tonanŃeŃ. Kerub Ńakatu lulugeŃ ŃadôŃ to ŃalaŃô kêtôm tau.

26 Ńakatu lulugeŃ baliŃ kêtôm saka luagêc ma Ńasêku kêtôm taugenŃ.

27 EŃ ketoc kerub tonanŃ sêkô GamêŃ DabuŃanô tau. Kerub nêŃ Ńamagê gêlam e teŃ nê Ńamagê gêdiŃ sagiŃ ŃamakeŃ. Ma teŃ nê gêdiŃ sagiŃ ŃamakeŃ ôŃêŃa. Êsêagêc nêŃ Ńamagê ŃamakeŃ gêdiŃ tau anŃa andu tau ŃaluŃgeŃ.

28 Ma eŃ kêkwa aŃela kerub tau auc samucgeŃ Ńa gold.

29 En kêsap kerub to nip ma ŋaola ŋakatu e gêjam andu ŋasakiŋ samob auc

30 ma kêkwa masac balêm luagêcŋa tonan̄ auc ŋa gold.

31 En kêmasan̄ katam Gamêŋ Dabuŋanôŋa ŋa katapa katêkwiŋa. Katam tau ŋakêclêsu lementen̄.

32 En kepen̄ kerub to nip ma ŋaola gêjac lêtêŋ ŋakatu gêjam katam lulugen̄ auc ŋa gold. Ma gold kêpi kerub ma nip ŋakatu amboac tonan̄ŋen̄.

33 En kêmasan̄ Gamêŋ Dabuŋŋa ŋasacgêdô ŋakatam têkê-têkê ŋa katapa katêkwiŋa aclê.

34 En kêmasan̄ katam luagêc ŋa katêŋ. Katam luagêc tonan̄ talêc su dandibgen̄.

35 Ma en̄ kêsap kerub to nip ma ŋaola gêjac lêtêŋ ŋakatu gêjam katam auc ma kêkwa ŋakatu samob auc ŋa gold e ŋapep.

36 Ma en̄ kêboa tunbôm kêgi malacluŋ ŋalêlômŋa auc. En̄ kêkêŋ poc dênan̄ télêac-télêac, tan̄ sêpa ŋatip kêsa nan̄, gêsac tau ŋaô ma kêkêŋ kaseda kêtû tun̄ tau ŋakanô.

37 Gêdêŋ jala katu aclê ŋaajôn̄ Siw êsêac sêkêŋ Apômtaunê andu tau ŋanombaŋ.

38 Ma gêdêŋ jala kêtû 11ŋa ŋaajôn̄ Bul, tan̄ kêtû jala ŋaajôn̄ 8ŋa nan̄, êsêac sêjac dabiŋ gêŋ samob, tan̄ gêjac andu tau ŋawae nan̄, kêtôm sêmasan̄ kwanan̄ŋen̄. Amboac tonan̄ Salomo kêkwê lôm dabuŋ kêtôm jala 7, go gêjac dabiŋ ŋakôm. * †

7:1-51 Mòkêlatu tonec gêwa Salomonê andu, tan̄ kêkwê kêtû en̄ tauŋa nan̄ sa to gêŋ ŋagêdô, tan̄

---

* **6:38:** Saka tagen̄ kêtôm 1.8 meta. † **6:38:** Masac jaba sêsaban̄ dembon̄ to lêlôm, me lêsa to salôm

sêmasaŋ ɲa kopa kêtɔ lôm dabuŋɲa naŋ. (Enlis sêsam gebe Silin).

8

Salomo kêkôc poac ɲakatapa gêmêŋ lôm dabuŋ

¹ Go Salomo kêkalem gejobwaga Israelɲa to lau Israel nêŋ gôlôacmôkê nêŋ laumata samob sêpi tagen sêmêŋ gêdêŋ eŋ aŋga Jerusalem gebe sêkôc Apômtaunê poac ɲakatapa aŋga Dawidnê malac, taŋ sêsam gebe Sion naŋ, sêpi lôm dabuŋ sêna.

² Gêdêŋ ajôŋ kêtɔ 7ɲa ɲaê Etanim ɲacwaga Israelɲa samob sêkac taŋ sa dêdêŋ kiŋ Salomo jasêlic ombec.

³ Gêdêŋ taŋ gejobwaga Israelɲa samob sêo lasê su naŋ, dabuŋwaga sêoc poac ɲakatapa sa.

⁴ Dabuŋwaga to lau Lewi sêbalaŋ Apômtaunê poac ɲakatapa to becobo takac saŋa ma laclu samob, taŋ gêc becobo ɲalêlôm naŋ, sêpi sêja.

⁵ Ma kiŋ Salomo to gôlôac Israelɲa samob, taŋ sêkac taŋ sa dêdêŋ eŋ naŋ, sêkô poac ɲakatapa nêŋna ma sêkêŋ bulimakao to domba kêtɔ da. Teŋ kêtôm gebe êsa bulimakao to domba nêŋ namba sa atom.

⁶ Go dabuŋwaga sêkôc Apômtaunê poac ɲakatapa sêja lôm dabuŋ ɲaGamêŋ Dabuŋanô tau ma tetoc kakô kerubnêŋ magê ɲalabu.

⁷ Kerub sêlam nêŋ magê kêpi poac ɲakatapa ɲamala kêtôm sêjam ajuŋ poac ɲakatapa to ta.

⁸ Ma ta tau kêsa baliŋ sêlic ɲatêpôê aŋga Gamêŋ Dabuŋ, taŋ gêc Gamêŋ Dabuŋanô tau ɲanêŋna naŋ, mago sêlic aŋga awêŋa atom. Ma ta tau sêc tonan e gêdêŋ galoc.

⁹ Gêñ teñ kêsêp poac ñakatapa ñalêlôm atom, poc tapa luagêcgeñ, tañ Mose kêkêñ kêsêp anğa lóc Horeb nañ. Anğa tônê Apômtau kêmoatiñ poac gêwiñ lau Israel gêdêñ tañ êsêac sêsa anğa gamêñ Aiguptu sêmêñ nañ.

¹⁰ Ma gêdêñ tañ dabuñwaga sêsa anğa Gamêñ Dabuñ sêmêñ nañ, tao teñ gêjam Apômtaunê lôm dabuñ auc.

¹¹ Tec dabuñwaga têtôm gebe sêkô ma sênam sakinğ kêtü tao tonanğa atom, gebe Apômtaunê ñawasi gêjam lôm dabuñ auc.

Salomo kêsôm biñ gêdêñ lau

¹² Go Salomo kêsôm gebe

“Apômtau kêkêñ oc kêkô umbon,
mago kêsôm gebe eñ tau êngônğ gamêñ ñakesec.

¹³ Aê kakwê nêñ andu dabuñ teñ,
nêñ malam teñ gebe ômoa enderğ tôngeñ.”

¹⁴ Go kinğ tau kêkac tau ôkwi gêdêñ lau Israel samob,
tañ sêkô nañ, ma gêjam moc êsêac

¹⁵ ma eñ kêsôm gebe “Aê aoc êôc Apômtau, lau Israel nêñ Anôtô, tañ lêma gêgôm biñ, tañ gêjac mata gadêñ aê tamoc Dawid ña awasuñ nañ, ñanô kêsa. Eñ kêsôm gebe

¹⁶ ‘Gêdêñ bec, tañ aê kakôc ñoc lau Israel sêsa anğa Aiguptu sêmêñ nañ, aê kajaliñ malac teñ anğa Israel nêñ toñ samob sa gebe sêkwê andu teñ ñoc ñaê ênêcña atom, mago aê kajaliñ Dawid sa gebe ênam gôliñ ñoc lau Israel.’

¹⁷ Ma aê tamoc Dawid taê gêjam gebe êkwê Apômtau, Israelnêñ Anôtô, nê ñaê ñaandu teñ.

¹⁸ Mago Apômtau tau kêsôm gêdêñ aê tamoc Dawid gebe ‘Aôm taêm gêjam gebe ôkwê andu teñ êtu aênğoc

ŋaêŋa nan, ŋajam gebe taêm gêjam ŋabin tau gêc nê m ŋalêlôm,

¹⁹ mago aôm oc ôkwê andu tau atom, tagen nê m latôm, taŋ têna êkôc en nan, en êkwê andu êtu aêŋoc ŋaêŋa.

²⁰ Galoc Apômtau gêgôm nê biŋ, taŋ gêjac mata nan, ŋanô kêsa gebe aê gadi gajô tamoc Dawid su ma ganğôn lêpôn Israelŋa katôm biŋ, taŋ Apômtau gajac mata nan, ma kakwê andu tau kêt u Apômtau, Israelnêŋ Anôtô nê ŋaêŋa.

²¹ Ma kakêŋ ŋamala teŋ katu katapa, taŋ Apômtaunê poac, taŋ en kamoatiŋ gêwiŋ aêacnêŋ tamenŋi gêdêŋ en kêkôc êsêac sasa aŋga gamêŋ Aiguptu sêmêŋ nan kêsêp.”

Salomo keten mec

²² Go Salomo jakêkô Apômtaunê altar nê mŋa lau Israel samob sêlic ma en gêlam lêma gêdêŋ undambê

²³ ma keten mec gebe “O Apômtau, Israelnêŋ Anôtô, anôtô teŋ kêtôm aôm gêmoa undambê ŋaôŋa me nom ŋalabu ŋa atom. Aôm gojob poac ma kôtôc nê m têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa gêdêŋ nê m sakiŋwaga, taŋ sêsa nêŋ lêŋ sêmoa aôm laŋômnê m tonêŋ ŋalêlôm samucgeŋ nan.

²⁴ Aôm taêm gêjam biŋ, taŋ kôsôm gêdêŋ aê tamoc, nê m sakiŋwaga Dawid nan ŋapan. Biŋŋanô, aôm kôsôm ŋabin ŋa awamsuŋ ma gôgôm ŋanô kêsa ŋa lêmam gêdêŋ ocsalô tonec.

²⁵ O Apômtau, Israelnêŋ Anôtô, ôngôm biŋ, taŋ gôjac mata gêdêŋ nê m sakiŋwaga aê tamoc Dawid nan ŋanô êsa. Aôm kôsôm gebe ‘Aôm latôm embe ejop tagen tonec gebe êsa nê lêŋ êmoa

aê lajôcnêmja êtôm aôm tañam wamu gômoa aê lajôcnêmja, go aôm ôpô lêna nêm ñac teñ êmoa aê lajôcnêmja gebe êngôñ lêpôn Israelña atom.'

²⁶ O Israelnêj Anôtô, amboac tonañ ônac dabiñ nêm biñ, tañ kôsôm gêdêñ nêm sakiñwaga aê tamoc Dawid nañ.

²⁷ “Mago Anôtô oc êngôñ nom biññanôgeñ me masi. Alic acgom, undambê to undambê ñaôña samucgeñ kêtôm aôm atom, ma andu tecenec kakwê su nañ, oc êtôm atom amboac tonañgeñ.

²⁸ Mago o Apômtau, ñoc Anôtô, mênôkêñ tañam nêm sakiñwaga aê ñoc mec to ñoc biñ, tañ aê kateñ nañ. Ôñô môêc to mec, tañ nêm sakiñwaga aê kateñ gêdêñ aôm gêdêñ galoc.

²⁹ Ma nêm matam ê andu tonec êndêñ êmbêc to elen, malac tau, tañ kôsôm biñ kêpi gebe ‘Aênoc ñaê oc ênêc tonec’ nañ, gebe aôm ôkêñ tañam mec, tañ nêm sakiñwaga aê kateñ aña gamêñ tonec nañ.

³⁰ Ma ôkêñ tañam biñ, tañ nêm sakiñwaga to nêm lau Israel asuñ êndêñ aôm aña gamêñ tonec êndêñ tañ aten mec êndêñ aôm nañ. Ôkêñ tañam aña undambê, gamêñ tañ gôñgôñña ma embe ôñô, go ôsuc ôkwi.

³¹ “Embe ñac teñ êngôm sec êndêñ nê ñac jabañ enña ma têtú kênac en gebe êtôc lêma ma en mênêtôc lêma êkô nêm altar nêmña aña andu tonec,

³² go ôñô aña undambê ma ômêtôc nêm sakiñwaga. Ôkêñ ñac tobiñ nê sec êpi en tau môkêapac ma ônam ñac gêdêñ sa ma ôpuc nê biñ tôn ma ôkêñ ñagêjô êtôm nê biñgêdêñ.

³³ “Embe ñacjo sêku nêm lau Israel tulu êtu sêgôm

sec gêdêṅ aômṅa naṅ, ma êsêac sênam tauṅ ôkwi êndêṅ aôm êtiam to tetoc nêṅ ṅaê sa ma tetenṅ mec to sêsuṅ nêṅ biṅ êndêṅ aôm aṅga andu tonec,

³⁴ go ôkêṅ taṅam aṅga undambê ma ôsuc nêṅ lau Israel nêṅ sec ôkwi ma ôkôc êsêac sêmu sêṁêṅ gamêṅ, taṅ aôm kôkêṅ gêdêṅ nêṅ tamenṅi naṅ êtiam.

³⁵ “Embe ôkêṅ gêṅwapac êndêṅ êsêac ma ôlai undambê auc to kom ênac atom kêtû êsêac sêgôm sec gêdêṅ aômṅa naṅ, ma êsêac tetenṅ mec sêkanôṅ gamêṅ tonec to tetoc nêṅ ṅaê sa ma sêwi nêṅ sec siṅ,

³⁶ go ôkêṅ taṅam nêṅ mec aṅga undambê ma ôsuc nêṅ sakinwaga Israel nêṅ sec ôkwi. Ôndôṅ lêṅ ṅajam êndêṅ êsêac gebe sêsaṅa naṅ ma ôkêṅ kom ênac aṅga nêṅ gamêṅ, taṅ kôkêṅ gêdêṅ nêṅ lau gebe êtu nêṅ gêṅlênsêṁ naṅ.

³⁷ “Embe tôbôm êsa aṅga gamêṅ tau me gêṁac sec êtap lau sa me mo gwa ênac me mo ṅakanṅ me wagô me moac tamoac enṅen nêṅ gêṅ taniṅṅa me nêṅ ṅacjo sêṅgi êsêac auc aṅga nêṅ malac naṅ, gêṅwapac me gêṁac tokaiṅ-tokaiṅ êtap êsêac sa

³⁸ ma tetenṅ mec me ṅac tagenṅ me nêṅ lau Israel tapaôṅgenṅ embe sêsuṅ nêṅ biṅ teṅ gebe sêjala nêṅ gêṅwapac ṅalêlômṅa ma sêlam lemeṅ êndêṅ andu tonec,

³⁹ go ôkêṅ taṅam aṅga undambê, aṅga gamêṅ, taṅ gôṅgôṅ naṅ, ma ôsuc nêṅ sec ôkwi to ônam êsêac sa ma ôkêṅ ṅagêjô êndêṅ êsêac, taṅ sêjala nêṅ ṅalêlôm naṅ, êtôm nêṅ lêṅ êndêṅ-êndêṅgenṅ gebe aôm, aôm taômgenṅ kôjala ṅamalac latuṅi samob nêṅ ṅalêlôm,

⁴⁰ gebe êsêac têtêc aôm êtôm bêc samob, taṅ sêṅgôṅ mateṅ jali aṅga nom, taṅ kôkêṅ gêdêṅ aêc tamenṅi naṅ.

41 “Ma ŋacjaba, taŋ aŋga lau Israel nêŋ atom naŋ, embe mênêô lasê aŋga gamêŋ jaêcsêga êtu gênô nêm ŋaê ŋawaenja

42 gebe lau oc sênô aômnêm ŋaê to lêmam ŋajaŋa, taŋ kômêtôc naŋ ŋawae, eŋ embe amêŋ ma eteŋ mec aŋga andu tonec,

43 go ôkêŋ taŋam aŋga undambê, aŋga gamêŋ, taŋ gôŋgôŋŋa naŋ, ma ôŋgôm gêŋ samob, taŋ ŋac jaba eteŋ êndêŋ aôm naŋ, ŋanô êsa gebe lau nomŋa sêjala aômnêm ŋaê to têtêc aôm, êtôm taŋ nêm lau Israel sêgôm naŋ. Ma êsêac oc sêjala gebe andu tonec taŋ aê kakwê naŋ, sêsam aômnêm ŋaê kêpi.

44 “Aôm embe ôjatu nêm lau gebe nasênac siŋ êndêŋ nêŋ ŋacjo ma embe teteŋ mec êndêŋ aôm laŋôŋanô êndêŋ malac kapôêŋ, taŋ aôm kôjaliŋ sa to andu, taŋ aê kakwê kêtû nêm ŋaêŋa naŋ,

45 go ôkêŋ taŋam êsêacnêŋ mec to biŋ, taŋ sêsuŋ êndêŋ aôm naŋ, aŋga undambê ma ônam êsêac kêsi.

46 “Embe êsêac sêŋgôm sec êndêŋ aôm, gebe ŋac teŋ gêmoea atom, taŋ gêgôm sec atom naŋ, ma aôm têmtac ŋandaŋ êndêŋ êsêac ma ôkêŋ êsêac êndêŋ ŋacjo, taŋ sêkêŋ êsêac sêŋgôŋ kapoacwalô aŋga nêŋ gamêŋ jaêc me gamêŋ dambê

47 ma êsêac embe taêŋ ênam tauŋ aŋga gamêŋ kapoacwalôŋa ma sênam tauŋ ôkwi to têtataŋ êndêŋ aôm aŋga nêŋ ŋacjo nêŋ gamêŋ ma sêsôm gebe ‘Aêac agôm sec to geo ma awi Anôtô siŋ.’

48 Ma êsêac embe sênam tauŋ ôkwi êndêŋ aôm to nêŋ ŋalêlôm makenŋeŋ ma tokatuŋ samucŋeŋ aŋga nêŋ ŋacjo, taŋ sêkêŋ êsêac sêŋgôŋ kapoacwalô naŋ, ma teteŋ êndêŋ aôm laŋôŋanô êndêŋ gamêŋ, taŋ aôm kôkêŋ gêdêŋ êsêacnêŋ tamenji naŋ, to êndêŋ

malac kapôên tau, tañ aôm kôjaliñ sa nañ, ma êndên andu tau, tañ aê kakwê kêtú nê m ñaêña nañ,

⁴⁹ go ôkên tañam êsêacnên mec to tañi ança undambê, tañ gôngôn nañ, to ônam êsêac sa.

⁵⁰ Ma ôsuc nê m lau, tañ sêgôm sec gêdên aôm nañ, nê n geo to sêgêli nê m biñña ôkwi. Ma taêm walô êsêac gebe lau, tañ sêkên êsêac sêngôn kapoacwalô nañ, sêlic ma taên walô êsêac amboac tonanjen.

⁵¹ Gebe êsêac têtú nê m lau to nê m gênlênsê m, tañ kôkôc êsêac ança ja ñalakoc sec Aiguptuña sê mên nañ.

⁵² O Apômtau Anôtô matam ê nê m sakiñwaga aê ñoc mec to nê m lau Israel nê n mec to ôkên tañam aêac êndên noc amôêc êndên aômña.

⁵³ Gebe aôm kôjaliñ aêac sa ança lau nomña samob nê n gebe atu nê m gênlênsê m, kêtôm kôkên nê m sakiñwaga Mose kêsôm lasê gêdên tañ aôm kôkôc aêacma tamenji sêsa ança Aiguptu sê mên nañ.”

Salomo keten mec ñakôninña

⁵⁴ Gêdên tañ Salomo keten mec to gêsun biñ samob tonec gêdên Apômtau su nañ, en gêdi sa ança Apômtaunê altar nê m ña, tañ en kêpôn aduc ma kêmêtôc lêma gadên undambê nañ.

⁵⁵ Go en kêkô ma gêjam mec lau Israel, tañ sêkac sa sêkô nañ, ña awa kapôên ma kêsôm gebe

⁵⁶ “Aê aoc êôc Apômtau, tañ kêkên nê lau Israel sen awen kêtôm biñ samob, tañ en gêjac mata ma biñ ten geben ança nê biñ, tañ gêjac mata gêdên nê sakiñwaga Mose nañ atom.

57 Apômtau, aêacnêŊ Anôtô êmoa êwiŊ aêac êtôm eŊ gêmoa gêwiŊ aêac tamenji. EŊ êwi aêac siŊ to êkac tau su aŋga aêacmêŊ atom.

58 EŊ ê aêacnêŊ ŋalêlôm êndêŊ eŊ gebe tasa ênê lêŊ samob ma tamansaŊ ênê biŋsu ma ênê jatu to ênê ŋagôliŊ, taŊ eŊ kêjatu gêdêŊ aêac tamenji naŊ.

59 Apômtau, aêacnêŊ Anôtô taê ênam mec to biŊ, taŊ kateŊ gêdêŊ eŊ naŊ, endenŊ tôngeŊ ma ênam nê sakiŋwaga to nê lau Israel sa êtôm bêcgeŊ

60 e lau nomŋa samob sêjala gebe Apômtau taugenŊ kêtû Anôtô ma teŊ gêwiŊ eŊ gêmoa atom.

61 Amboac tonanŊ nêŋ ŋalêlôm ŋaŋêŊ êsa êndêŊ Apômtau, aêacnêŊ Anôtô, ma asêlêŊ êtôm ênê ŋagôliŊ to amansaŊ ênê biŋsu êtôm agôm gêdêŊ ocsalô tonec.”

Sêjac kawi lôm dabuŊ tau

62 Go kiŊ to lau Israel samob sêwiŊ tauŊ sêkêŊ da gêdêŊ Apômtau.

63 Salomo kêkêŊ bulimakao kapoac 22,000 to domba 120,000 gêdêŊ Apômtau kêtû dawama. Amboac tonanŊ kiŊ to lau Israel samob sêjac kawi Apômtaunê lôm dabuŊ.

64 GêdêŊ bêc tonanŊeŊ kiŊ gêjam mec lôm ŋamalacluŊ ŋaluŊ, taŊ gêc Apômtaunê lôm ŋanêŋna naŊ. Aŋga tonanŊ eŊ kêkêŊ daja ma da kôm ŋanôŋa to ŋalêsi dawamaŋa gebe altar kopa, taŊ kêkô Apômtau laŋônêŋna naŊ, kêtôm da samob tonanŊ atom.

65 Tec gêdêŊ ŋasawa tonanŊ Salomo gêlic om ma Israel samob sêwiŊ eŊ. ÊsêacnêŊ toŋ kapôêŋanô.

Êsêac sêmêŅ aŅga Hamat űamadiŅ e gêdêŅ bu Aigup-tuŅa ma sêmoa Apômtau, aêacnêŅ Anôtô laŅônêmŅa kêtôm bêc 7.

⁶⁶ GêdêŅ bêc kêtû 8 Salomo kêkêŅ lau sêc êliŅ-êliŅ. Ma êsêac sêjam mec kiŅ ma sêja nêŅ malac totêntac űajamgeŅ ma têtû samuc kêtû moasiŅ samob, taŅ Apômtau kêtôc gêdêŅ nê sakiŅwaga Dawid to nê lau Israel naŅ.

9

Apômtau geoc tau lasê gêdêŅ Salomo kêtû dim luagêcŅa

¹ Salomo gêjac dabiŅ lôm dabuŅ to kiŅnê andu kapôêŅ ma gêŅ samob, taŅ taê gêjam gebe êŅgômŅa naŅ, gêbacnê su,

² go Apômtau geoc tau lasê gêdêŅ eŅ kêtû dim luagêcŅa kêtôm taŅ eŅ geoc tau lasê gêdêŅ eŅ aŅga malac Gibeon naŅ.

³ Ma Apômtau kêsôm gêdêŅ eŅ gebe “Aê gaŅô nêm mec to taŅi, taŅ koteŅ gêdêŅ aê naŅ. Aê kakêŅ andu, taŅ kôkwê sa naŅ, kêtû űoc andu dabuŅ gebe űoc űaê ênêc tonaiŅ endeiŅ tôngeiŅ ma matocanô to űoc űalêlôm êmoa êwiŅ andu tau.

⁴ Embe aôm ôsa űoc lêŅ êtôm tamam Dawid kêsa to laŅômnêm sawageŅ ma tonalêlôm űaŅêŅgeŅ gebe ôŅgôm gêŅ samob, taŅ kajatu aôm naŅ, ma taŅam wamu êndêŅ űoc űagôliŅ to jatu,

⁵ go jakêŅ nêm lêpôŅ gôliŅ IsraelŅa êkô endeiŅ tôngeiŅ êtôm gajac mata gêdêŅ tamam Dawid ma kasôm gebe ‘Aôm oc ôpô lêna űac teŅ gebe êŅgôŅ nêm lêpôŅ naŅ atom.’

⁶ Mago aôm to nê̄m wakuc embe akac taôm su anġa aê̄ ma amansaŋ aê̄noc biŋsu to ŋagôliŋ, taŋ kakê̄ŋ gê̄dê̄ŋ amac naŋ atom ma andê̄ŋ anô̄tôi jaba ana ma anam sakiŋ to atê̄ŋ mec ê̄ndê̄ŋ ê̄sê̄ac,

⁷ go aê̄ oc jansaŋ Israel su anġa gamê̄ŋ, taŋ kakê̄ŋ gê̄dê̄ŋ ê̄sê̄ac naŋ, ma jatiŋ andu tau, taŋ gajam mec gebe ŋoc ŋaê̄ ê̄nê̄cŋa naŋ, su anġa laŋô̄cnê̄mŋa. Ma lau-m samob sê̄su Israel susu ma sê̄pê̄lê̄ ê̄sê̄ac.

⁸ Ma andu tonec ê̄tu gê̄ŋ ŋapopoc ma lau samob, taŋ mê̄ŋsê̄lê̄lê̄c gamê̄ŋ tau naŋ, nê̄ŋ ŋalê̄lôm elen-dec ma sê̄pê̄lê̄ biŋ. Ma embe têt̄u kênac gebe ‘Kê̄tu asageŋŋa Apô̄mtau gê̄gôm gê̄ŋ amboac tonanġ gê̄dê̄ŋ gamê̄ŋ to andu tau,’

⁹ go sê̄jô̄ biŋ amboac tonanġ gebe ‘Ê̄sê̄ac sê̄wi Apô̄mtau nê̄ŋ Anô̄tô̄, taŋ gê̄wê̄ ê̄sê̄ac anġa gamê̄ŋ Aiguptuŋa sê̄sa sê̄mê̄ŋ naŋ, siŋ ma sê̄sap anô̄tôi jaba tô̄ŋ to tetê̄ŋ mec ma sê̄jam sakiŋ gê̄dê̄ŋ ê̄sê̄ac, tec Apô̄mtau kê̄kê̄ŋ gê̄ŋwapac samob tonanġ ê̄sê̄ac sê̄ô̄c sa.’ ”

9:10-28 Salomo agê̄c kiŋ Tirusŋa Hiram sê̄ sê̄lê̄b gê̄dê̄ŋ taunġ. Salomo kê̄kac lau jaba gebe sê̄nam ê̄nê̄ kôm toŋaô̄li masigeŋ.

10

Kwin anġa Seba kêt̄u ŋaclê̄ŋ gê̄dê̄ŋ Salomo

¹ Gê̄dê̄ŋ taŋ kwin anġa Seba gê̄ŋô̄ Salomonê̄ wae kê̄pi Apô̄mtaunê̄ ŋaê̄ŋa naŋ, eŋ gê̄ja gebe ê̄nsaê̄ eŋ ŋa kênac ŋawapac ŋagê̄dô̄.

² Eŋ gê̄ô̄ lasê̄ Jerusalem tonê̄ lau taêsam, kamel sê̄balaŋ gê̄ŋmalu to gold taêsam ŋanô̄ lasê̄ to pocawa gwalê̄kiŋ. Ma gê̄dê̄ŋ taŋ eŋ gê̄ô̄ lasê̄ gê̄dê̄ŋ Salomo

naŋ, eŋ gêjac kênac biŋ samob, taŋ eŋ taê gêjam naŋ.

³ Ma Salomo gêjô ênê kênac samob, gêŋ teŋ kêsiŋ tau gêdêŋ Salomo atom. Eŋ gêwa gêŋ samob sa tomalageŋ gêdêŋ eŋ.

⁴ Ma gêdêŋ taŋ kwîn aŋga Seba gêlic Salomonê kauc samob to andu, taŋ eŋ kêkwê naŋ

⁵ ma gêŋ taniŋŋa aŋga nê tebo to nê laumata nêŋ ŋadênaŋ ma nê kômwaga nêŋ sakiŋ to nêŋ ŋakwê ma nê lau-sejop-lacluwaga to nê daja, taŋ kêkêŋ kêtû da aŋga Apômtaunê lôm naŋ, eŋ gêjac lêma ŋanôgeŋ.

⁶ Ma eŋ kêsôm gêdêŋ kiŋ tau gebe “Ŋawae taŋ gaŋô aŋga taucŋoc gamêŋ kêtû aômnmêŋ gêŋ to nêŋ kaucŋa naŋ, biŋŋanô.

⁷ Mago aê kakêŋ gêwiŋ ŋawae tonaŋ atom e tauc gamêŋ tec taucŋoc matocanô galic. Ôlic acgom, biŋ ŋamakeŋgeŋ tec sêjac miŋ gêdêŋ aê. Mago nêŋ kauc to awa kêlêlêc ŋawae, taŋ aê gaŋô naŋ su.

⁸ Aê aoc êoc nêŋ lauo. Aê aoc êoc nêŋ sakiŋwaga, taŋ sêkô aôm laŋômnêŋŋa to sêŋô nêŋ kauc ŋapaŋ naŋ.

⁹ Aê aoc êoc Apômtau, nêŋ Anôtô, taŋ gêlic aôm ŋajam to kêkêŋ aôm gôngôŋ lau Israel nêŋ lêpôŋ kiŋŋa. Gebe Apômtau têtac gêwiŋ Israel gêdêŋ tôŋgeŋ, eŋ kêkêŋ aôm kôtu kiŋ gebe aôm ômêtôc biŋ êndêŋgeŋ.”

¹⁰ Go eŋ kêkêŋ gold ŋadôŋ kêtôm 120 gêdêŋ kiŋ to gêŋ ŋamalu taêsam ŋasec ma pocawa. Gêŋmalu taêsam amboac kwîn Sebaŋa kêkêŋ gêdêŋ kiŋ Salomo naŋ, sêlic amboac tonaŋ kêtiam atom.

¹¹ Ma Hiram nê waŋ taêsam, taŋ sejoŋ gold aŋga Ofir sêmêŋ naŋ, tetolon ka môsê taêsam ŋanô lasê

to pocawa gêmêṆṆ aṅga Ofir.

¹² Ma kiṆṆ kêmasaṅ ka balan katu Apômtaunê lôm to kiṆṆê anduṅa ṅa ka môsê tonan ma gêṆṆ wêṅa togam kêtu lau-sêjam-wêwagaṅa amboac tonanṅeṅ. Ka môsê taêsam amboac tonan gêmêṆṆ gamêṆṆ tonac teṅ kêtiam atom to sêlic teṅ kêtiam atom e mêṅgêdêṅ galoc.

¹³ Ma kiṆṆ Salomo kêkêṅ gêṆṆ samob, taṅ kwin Sebaṅa têtac gêwiṅ nan, gêdêṅ eṅ. Kêkêṅ gêṆṆ aṅga kiṆṆ Salomo nê waba taêsamṅa kêtôm sêgôm-sêgôm jagêwiṅ geṅ samob, taṅ eṅ keteṅ nan. Go kwin to nê sakiṅwaga sêc sêmu dêdêṅ tauṅ nêṅ gamêṆṆ sêja.

Salomonê awa to wae

¹⁴ Gold taṅ Salomo kêtap sa gedeṅ Jala teṅ nan, ṅawapac kêtôm ṅadôṅ goldṅa 666

¹⁵ ma gold tonan ṅagêdô gêmêṆṆ aṅga lau têtulu gêṅwaga to lau bôlêṅṅa, taṅ sêkêṅ takis nan, ma ṅagêdô aṅga kiṆṆ Arabiaṅa samob to gôliṅwaga gamêṆṆ ṅagêdôṅa.

¹⁶ KiṆṆ Salomo kêmasaṅ lautuc kapôêṅ-kapôêṅ 200 ṅa gold, taṅ sêsac nan. Gold taṅ eṅ kêmasaṅ lautuc tageṅ nan, ṅadôṅ amboac 7 kilo.

¹⁷ Go eṅ kêsap lautuc saṅ 300 ṅa gold, taṅ sêsac nan, tageṅ ṅa ṅadôṅ amboac 2 kilo. Ma kiṆṆ kakêṅ gêṆṆ samob tonan kêsô andu, taṅ sêsam gebe Andu Saleṅ Lebanonṅa.

¹⁸ Ma kiṆṆ kêmasaṅ lêpôṅ kapôêṅ teṅ ṅa jabo ma kêkwa auc ṅa gold ṅakêṅkêṅ amboac tonanṅeṅ.

¹⁹ Lêpôṅ tonan ṅatêcboṅ 6 ma bulimakao môkêapac ṅakatu kêkô lêpôṅ tau ṅamu. Ma aṅga lêpôṅ makeṅ-makeṅ sêmasaṅ lêma ṅaadeṅ to lewe ṅakatu luagêc kêkô kêsi lêma ṅaadeṅ tonan.

20 Ma lewe ṅakatu 12 sêkô têcboṅ 6 tonanṅ, sêkô têcboṅ makenṅ-makenṅ kêtômgenṅ. Sêmasanṅ gêṅ kainṅtenṅ amboac tonanṅ tenṅ anṅa kiṅ tenṅ nê gamêṅ gêmunṅ su atomanô.

21 Kiṅ Salomo nê laclu ênôm gêṅ êsêpṅṅa samob tonanṅ gold ma waba kômṅa samob anṅa Andu Saleṅ Lebanonṅa gold ṅakêṅkêṅ. Sêmasanṅ tenṅ ṅa silber atom. Sêlic silber amboac gêṅ ṅaôma gêdêṅ Salomonê têm.

22 Ma kiṅnê wanṅ ômbala Tarsisṅa sêpoac gwêc sêwiṅ Hiramnê. Katôm jala têtêacgenṅ wanṅ Tarsisṅa tonanṅ mênṅsejoṅ gold to silber ma bôc ṅajabo to monṅki ma moc kainṅtenṅ ṅaê pikok.

23 Amboac tonanṅ kiṅ Salomo nê awamata to kauc kêtêlêc kiṅ nomṅa samob nêṅ su.

24 Ma nom ṅalau samob sêlic Salomo gebe sêṅô ênê kauc, taṅ Anôtô kêtêṅ gêdêṅ enṅ naṅ.

25 Êsêac samob, taṅ sêmêṅ naṅ, sêkôc gêṅ tokainṅ-tokainṅ gebe sêkêṅ êndêṅ Salomo. Êsêac sêkêṅ gêṅ silber to gold ma obo to gêṅmalu ma laukasap to hos ma donṅki. Tonanṅ sêgôm kêtôm jalagenṅ.

26 Ma Salomo gêjac kareta siṅṅa 1,400 to lau sêṅgôṅ hos ṅaôṅa 12,000 sa, enṅ kêtêṅ êsêac sêṅgôṅ malac karetaṅa ma ṅagêdô sêmoa sêwiṅ enṅ anṅa Jerusalem.

27 Ma kiṅ kêtêṅ silber taêsam gêc Jerusalem amboac poclô ma kaseda kêtû taêsam amboac jambô, taṅ sêkô gaboanṅ naṅ.

28 Ma Salomo kêtêc hos gêmêṅ anṅa Aiguptu to Koa. Ênê lau têtulu gêṅwaga sêjam ôli hos anṅa Koa ṅa moni solopgenṅ.

²⁹ Kareta ten, taŋ sêkôc anġa Aiguptu naŋ, ŋaôli kêtôm silber ŋadôŋ 600 ma hos ten kêtôm silber ŋadôŋ 150. Ma Salomo nê lau-têtulu-gêŋwaga sêkêŋ ŋagêdô kiŋ Hetŋa to kiŋ Suriaŋa sêjam ôli amboac tonanġen.

11:1-25 Salomo gêjam lauo jaba taêsam. Êsêac sêlêtôm en e kêkac tau su anġa Anôtônê. Tec Anôtô kêsôm gêdêŋ en gebe êkac gamêŋ kiŋŋa su anġa en latunê ma êwi gôlôacmôkê tagenġen siŋ êndêŋ en.

11

Anôtô gêjac mata biŋ gêdêŋ Jerobeam

²⁶ Ŋac Epraimŋa ten anġa malac Sereda Nebat latu Jerobeam kêtû Salomonê sakiŋwaga ten, mago gêli tau sa gêdêŋ kiŋ. Ênê têna awêtuc ten nê ŋaê Seruat.

²⁷ Ma gêli tau sa gêdêŋ kiŋ ŋam amboac tonac gebe Salomo kêkwê andu ŋajaŋa Milo kêsêp ŋasawa, taŋ gêc tama Dawid nê malac naŋ.

²⁸ Jerobeam tonanġ en ŋac ôlipalê ŋanô. Ma gêdêŋ taŋ Salomo gêlic gebe ŋac wakuc tonanġ gêjam kôm kêtû dôbġen naŋ, en kêkêŋ en kêtû lau anġa Josepnê gôlôacmôkê, taŋ sêpiŋkap êsêac gebe sênam kôm ŋaôli masigen naŋ, nêŋ gejobwaga.

²⁹ Ma gêdêŋ têm, taŋ Jerobeam gêwi Jerusalem siŋ naŋ, propete ŋac Siloŋa Ahija kêtap en sa anġa intêna. Ahija kêsô ŋakwê wakuc ten ma êsêagêc taunġen sêmoa gamêŋ tonanġ.

³⁰ Go Ahija kêkêŋ lêma kapi ŋakwê wakuc, taŋ en kêsô naŋ, ma kêkac gêŋġic gêja ŋagêŋġic 12.

³¹ Ma kêsôm gêdêŋ Jerobeam gebe “Ôkôc ŋagêŋġic 10 su êtu aômnmêm gebe Apômtau, Israelnêŋ

Anôtô kêsôm amboac tonec gebe 'Ôlic acgom, aê gabe jakac gamêj kinĵa su anĵa Salomonê ma gabe jakêj gôlôacmôkê 10 êndêj aôm.

³² Mago Salomo oc êkôc gôlôacmôkê tagen êtu ŋoc sakinwaga Dawidĵa to êtu malac Jerusalemĵa, taĵ kajalin sa anĵa Israelnêj gôlôacmôkê samobĵa naĵ,

³³ gebe en ġewi aê sin ma ġejam sakin lau Sidon nêj anôtôo Astart ma lau Moab nêj anôtô Kemos to lau Amon nêj anôtô Milkom ma kês aêŋoc lêj atom. Ġêgôm ġêj ġejac aê matocanô ŋajam atom to kêmasaĵ ŋoc ŋagôlin to jatu kêtôm ênê tama Dawid ġêgôm naĵ atom.

³⁴ Mago aê gabe jakôc gamêj kinĵa samucgen su anĵa ênê lêma atom, en ênam gôlin gamêj êmoa êtôm nê têm êŋgôj mata jalinĵa êtu ŋoc sakinwaga Dawid, taĵ kajalin en sa ma en kêmasaĵ ŋoc biĵsu to ŋoc ŋagôlinĵa naĵĵa.

³⁵ Mago aê oc jakôc gamêj kinĵa su anĵa Salomonê latu lêma ma jakêj gôlôacmôkê 10 ġen êndêj aôm.

³⁶ Tagen aê oc jakêj gôlôacmôkê tagen êndêj Salomo latu gebe ŋoc sakinwaga Dawid nê ja ten elom ênêc aê lanôcnêm anĵa Jerusalem, anĵa malac, taĵ kajalin sa gebe ŋoc ŋaê ênêcĵa naĵ.

³⁷ Ma aê gabe jakôc aôm sa ôtu kin Israelĵa ma aôm oc ônam gôlin gamêj samob, taĵ têtac ġewin naĵ.

³⁸ Ma embe ôkêj taĵam biĵ samob, taĵ jajatu aôm naĵ, ma ôsa ŋoc lêj to ôŋgôm ġêj, taĵ ênac matocanô ŋajam ma ômansaĵ ŋoc ŋaôlin to biĵsu kêtôm ŋoc sakinwaga Dawid ġêgôm naĵ, go aê oc jawin aôm. Ma gabe jamboa nêm wakuc sa

ŋanôgeŋ amboac aê gaboa Dawidnê sa ma jakêŋ Israel êndêŋ aôm.

³⁹ Ma aê gabe jakôniŋ Dawidnê wakuc, mago jaŋgôm enden tôneŋ atom.’ ”

⁴⁰ Ma Salomo kêtû kêka-kêka gebe ênac Jerobeam êndu êtu biŋ tonanŋa. Mago Jerobeam gêdi ma gêc gêdêŋ kiŋ Aiguptuŋa Sisak jagêmoa tonan e Salomo gêmac êndu.

Salomo gêmac endu

⁴¹ Salomonê kôm to nê kauc ŋamiŋ ŋagêdô êsêac teto gêc Salomo nê miŋ ŋabuku.

⁴² Salomo gêjam gôliŋ Israel samob gêŋgônŋ Jerusalem kêtôm jala 40.

⁴³ Go Salomo gêc nê bêc gêwiŋ tamai ma sêsuŋ en anŋa tama Dawidnê malac ma ênê latu Rehabeam kêtû kiŋ gêjô en su.

12

Israel gêli tau sa

¹ Rehabeam gêja Sikem gebe lau Israel samob sêkac tauŋ sa anŋa tonan gebe sêkêŋ en êtu kiŋ.

² Nebat latu-Jerobeam, taŋ gêc kiŋ Salomo su jagacgeŋ gêmoa Aiguptu nan, gêjô ŋawae ma gêmu anŋa Aiguptu gêmêŋ.

³ Ma lau Israel sêsakiŋ biŋ sêmôêc en gamêŋ. Go sêwiŋ tauŋ jasêsôm gêdêŋ Rehabeam gebe

⁴ “Aôm tamam kêkônîŋ aêac ŋa ta gêŋwapacŋa. Tec aôm ôlêwan tamamnê sakiŋ ŋajaŋa to gêŋwapac gêsac aêac tôneŋ, go aêac oc anam sakiŋ aôm.”

⁵ En gêjô êsêacnêŋ biŋ gebe “Amoa bêc têlêac acgom, go amu andêŋ aê amêŋ êtiam.” Amboac tonan lau sêc sêja.

⁶ Go kin Rehabeam kêkac lauŋanô, taŋ sêpuc ênê tama Salomo tôŋ gêdêŋ taŋ eŋ gêmoa mata jaligen naŋ, sa ma katu kênac biŋ ma kêsôm gebe “Amac taêm gêjam gebe jajô lau tônê nêŋ biŋ amboac ondoc.”

⁷ Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Embe aôm ôtu lau tonan nêŋ sakinwaga êndêŋ galoc ma ônam sakin to ôsôm biŋ malôgeŋ êndêŋ êsêac êndêŋ noc, taŋ ôjô êsêacnêŋ biŋ naŋ, go êsêac oc sênam sakin aôm enden tôŋgeŋ.”

⁸ Mago Rehabeam gesen biŋ, taŋ lauŋanô sêkêŋ gêdêŋ eŋ naŋ, ma kêtû kênac lau matac, taŋ têtû kapôêŋ sêwiŋ eŋ to sêpuc eŋ tôŋ naŋ,

⁹ ma kêsôm gebe “Ma amac taêm gêjam aê jajô lau tônê nêŋ biŋ amboac ondoc. Êsêac sêsôm gêdêŋ aê gebe ‘Ôŋgôm gêŋwapac, taŋ tamam kêkêŋ gêsac aêac naŋ, ŋagaô êsa.’ ”

¹⁰ Ma lau matac, taŋ têtû kapôêŋ sêwiŋ eŋ naŋ, sêjô ênê biŋ gebe “Ôsôm biŋ tonec êndêŋ lau, taŋ sêsôm gêdêŋ aôm gebe ‘Aôm tamam kêkôniŋ aêac ŋa gêŋwapac, mago aôm ôlêwan gêŋwapac’ naŋ gebe ‘Lemoc sêlêkic ŋajaŋa êlêlêc tamoc magi su.

¹¹ Ma aê tamoc kêkôniŋ amac ŋa gêŋwapac, galoc aê gabe jakêŋ ŋagêdô wacêwiŋ. Tamoc gi amac ŋa sêm, ma aê tec jai amac ŋa okêm.’ ”

¹² Amboac tonan Jerobeam to lau samob dêdêŋ Rehabeam sêja gêdêŋ bêc kêtû têtêacŋa kêtôm kin kêsôm gebe “Bêc êtu têtêacŋa oc amu andêŋ aê amêŋ êtiam.”

¹³ Ma kin gêjam saic lau ma gêwi kauc, taŋ lauŋanô sêsôm gêdêŋ eŋ naŋ siŋ.

¹⁴ Eŋ kêsôm biŋ gêdêŋ êsêac kêtôm lau matac

sêkêŅ kauc eŅ ma kêšôm gebe “Tamoc kêkônŅ amac Ņa gêŅwapac, mago aê gabe jakêŅ Ņagêdô wacêwiŅ. Tamoc gi amac Ņa sêm, ma aê tec oc jai amac Ņa okêm.”

15 Amboac tonan kin kêkêŅ taŅa lau nêŅ biŅ atom gebe Apômtau kêmasan ŅalêŅ amboac tonan gebe nê biŅ, taŅ eŅ kêšôm kêsa Ņac SilonŅ Ahija nê awasuŅ gêdêŅ Nebat latu Jerobeam nan, Ņanô êsa.

16 Ma Israel samob sêlic gebe kin kêkêŅ taŅa êsêac atom, tec sêjô ênê biŅ gebe

“AêacnêŅ asageŅ Ņagêdô gêdêŅ Dawid,
nêŅ asageŅ Ņagêdô gêdêŅ Isai latu.

Ajôc, lau Israel, amu ana nêm gamêŅ. O Dawid,
galoc ojop taômgeŅ nêm gôlôac.” taunêŅ
andu sêja.

17 Mago Rehabeam gêjam gôliŅ lau Israel, taŅ sêŅgôn malac JudaŅa nan.

18 Go kin Rehabeam kêsakin Adoram. EŅ kêtū lau, taŅ sêkac êsêac gebe sênam kinê kôm ŅaômageŅ nan, nêŅ gejobwaga. Ma lau Israel samob têtuc eŅ êndu Ņa poc. Kin Rehabeam gacgeŅ kêpi nê kareta ma jagêc Jerusalem.

19 Amboac tonan lau Israel sêli taun sa gêdêŅ Dawidnê gôlôac e mêngeđêŅ galoc.

20 Ma gêdêŅ taŅ Israel samob sêŅô gebe Jerobeam gêmu gêmêŅ su nan, êsêac sêsakin biŅ to sêmôêc eŅ gêdêŅ nêŅ sêkac saŅa ma sêkêŅ eŅ kêtū Israel samob nêŅ kin. TeŅ kêdaguc Dawidnê gôlôac atom, gôlôacmôkê Juda taungeŅanô sêsap Dawid tôn.

21 GêdêŅ taŅ Rehabeam mêngeđô lasê Jerusalem nan, eŅ kêkalem gôlôac Juda to gôlôacmôkê BenjaminŅa sêpi tageŅ ma kêjalŅ siŅwaga 180,000 sa gebe

ênac siṅ êndêṅ Israel nêṅ gôlôac. Enṅ gebe êmboa gamêṅ kiṅṅa sa atu Salomonê latu Rehabeam êtiam.

²² Mago Anôtônê biṅ gêdêṅ propete Semaia gebe

²³ “Ôsôm êndêṅ kiṅ Judaṅa Salomo latu Rehabeam ma êndêṅ gôlôacmôkê Juda ma Benjamin ma êndêṅ lau ṅagêdô gebe

²⁴ ‘Apômtau kêsôm amboac tonec gebe Api naanac siṅ êndêṅ nêṅ lasitêwai, lau Israel, atom. Amac samob aêc amu ana nêṅ malac gebe aê gagôm gêṅ tonanṅ ṅai.’ ” Amboac tonanṅ êsêac sêkêṅ taṅṅ Apômtaunê biṅ ma sêmu sêja nêṅ malac kêtiam.

Jerobeam gêwê lau Israel ma sêgôm sec

²⁵ Go Jerobeam kêkwê malac Sikem aṅga gamêṅ lôc Epraimṅa kêtû malac ṅajaṅa ma gêṅgôṅ tonanṅ. Ma aṅga tonanṅ enṅ kêkwê malac Penuel kêtôm tonanṅṅ.

²⁶ Ma Jerobeam kêsôm aṅga taunê ṅalêlôm gebe “Gamêṅ kiṅṅa oc êmu êndêṅ Dawidnê gôlôac êna.

²⁷ Lau tonanṅ embe nasêpi gebe sêkêṅ da aṅga Apômtaunê andu aṅga Jerusalem, go nêṅ ṅalêlôm ênam tau ôkwi êndêṅ nêṅ ṅatau, kiṅ Judaṅa Rehabeam, ma êsêac oc sênac aê êndu ma sêmu dêndêṅ kiṅ Judaṅa Rehabeam sêna êtiam.”

²⁸ Kiṅ taê gêjam biṅ tonanṅ ma kêmasanṅ bu-limakao ṅalatu luagêc ṅa gold. Ma enṅ kêsôm gêdêṅ lau gebe “O Israel, amac api Jerusalem aja kêtômṅac. Alic nêṅ anôtôi, taṅ sêkôc amac api aṅga gamêṅ Aiguptuṅa amêṅ naṅ tonec.”

²⁹ Ma enṅ kêkêṅ ṅakatu teṅ kêkô Betel, ma teṅ kêkô Dan.

³⁰ Ma gēŋ tonan̄ kētu Israelnēŋ sec gebe lau dēdēŋ teŋ sēja Betel to dēdēŋ teŋ sēja Dan.

³¹ Eŋ kēkwē andu an̄ga gamēŋ ŋabau amboac tonan̄ ma kēkēŋ dabuŋwaga an̄ga Lewinē gôlôac atom, kēkôc êsêac an̄ga lau ŋagêdô nēŋ.

³² Ma Jerobeam kēkēŋ om teŋ êsêac sêlic gēdēŋ ajôŋ 8 ŋabêc 15 kêtôm omsêga, taŋ sêlic an̄ga Jerusalem̄na ma eŋ kēkēŋ da gêsac altar. Eŋ gégôm tonan̄ an̄ga Betel, kēkēŋ da gēdēŋ bulimakao ŋalatu gold, taŋ tau lêma kêmasan̄ nan̄. Eŋ kēkēŋ dabuŋwaga gamēŋ ŋabauŋa sêmoa Betel, taŋ eŋ kēkwē sa nan̄.

³³ Eŋ kêpi gēdēŋ altar, taŋ eŋ gēboa sa an̄ga Betel nan̄, gēja gēdēŋ ajôŋ 8 ŋabêc 15, taŋ eŋ tau kêjaliŋ sa gēc nê ŋalêlôm nan̄, ma geno moasiŋ kapôêŋ gēdēŋ lau Israel̄na ma kēkēŋ da ŋamalu. * †

13:1–16:28 Apômtaunê propete sêlêŋ biŋ Israelnēŋ kiŋ Jerobeam gebe ejop tau êndēŋ sakiŋ gwam̄na. Mago eŋ gedec gebe ênam tau ôkwi. Gēdēŋ tonan̄ lau Juda nēŋ kiŋ Rehabeam gêmac êndu ma Abijam gējô eŋ su. Abijam gêmac êndu amboac tonan̄ ma Asa gējô eŋ su. Jerobeam gêmac êndu amboac tonan̄ ma kiŋ ŋagêdô sêjô-sêjô taun̄ sêjam gôliŋ gamēŋ gêmu kêpiŋa.

16

Ahab gêjam gôliŋ

²⁹ Gēdēŋ taŋ kiŋ Judaŋa Asa gêjam gôliŋ gamēŋ jala 38 su nan̄, Omri latu Ahab kētu Israelnēŋ kiŋ.

---

* **12:33:** Amboac tonan̄ êsêac sêmu dēdēŋ † **12:33:** Jos 6:26

En gêngôn Samaria ma gêjam gôlin nê gamênj kêtôm jala 22.

³⁰ Ma Omri latu Ahab gêgôm sec gêmoa Apômtau lajônêm kêlêlêc êsêac samob, taŋ sêmuŋ en naŋ su.

³¹ En kêsa Nebat latu Jerobeam nê lêŋ sec. Mago en gêgôm sec gêsac sec tonanŋ ɲaô ma gêjam kin Sidonŋa Etbal nê latuo Jesebel kêtû nê awê ma jagêjam sakinŋ anôtô dansanŋ Bal ma ketenŋ mec gêdêŋ en gêwiŋ.

³² En gêboa altar tenŋ sa anŋa Balnê andu, taŋ en kêkwê anŋa malac Samaria naŋ.

³³ Ma Ahab kêmasanŋ altar ɲakatu ma gêgôm gêŋ ɲagêdô, taŋ gêgôm Apômtau, lau Israel nêŋ Anôtô têtac ɲandanŋ kêsa naŋ kêlêlêc Israelnêŋ kin samob, taŋ sêmuŋ en naŋ su.

³⁴ Gêdêŋ ênê têm Hiel anŋa Betel kêkwê Jeriko sa kêtiam. Gêdêŋ taŋ en kêkôc kôm sa naŋ, nê latu ɲacsêga Abiram gêmac êndu ma gêdêŋ taŋ kêkêŋ katam gêja naŋ, nê latu saunŋ Segub gêmac êndu kêtôm Apômtaunê binŋ, taŋ en kêsôm gêdêŋ Nun latu Josua naŋ.

17

Elia kêsôm lasê gebe kom ênac atom

¹ Go propete Elia anŋa malac Tisbet Gileadŋa kêsôm gêdêŋ Ahab gebe “Apômtau, Israelnêŋ Anôtô, taŋ gajam sakinŋ en gamoa naŋ, gêngôn mata jali. Êndêŋ jala tonec ɲai maninŋ to kom êsêp atomanô e aê jasôm acgom.”

² Ma Apômtaunê binŋ gêdêŋ en gebe

³ “Wêc aŋga tonec ma ôna gamêŋ oc kêpiŋa naôsiŋ taôm ômoa bu Kerit, taŋ kapoac bu Jordan ŋamaken oc kêpiŋa naŋ.

⁴ Aôm oc ônôm bu Kerit tau ma aê kajatu aoco gebe sêlôm aôm aŋga tônê.”

⁵ Amboac tonan Elia gêja ma gêgôm kêtôm Apômtaunê biŋ. Eŋ jagêŋgôŋ bu Kerit, taŋ kêpoac bu Jordan ŋamaken oc kêpiŋa naŋ.

⁶ Ma aoco sejoŋ polom to gwada gêdêŋ bêbêc ma kêtula ma eŋ gênôm bu Kerit tau.

⁷ Ma gêdêŋ bêc teŋ bu tau kêpa gebe kom gêlac aŋga gamêŋ tau atom.

Elia agêc awêtuc Sareptaŋa

⁸ Go Apômtaunê biŋ gêdêŋ Elia gebe

⁹ “Ajôc, ôndi ma ôna Sarepta, taŋ gêc gamêŋ Sidon naŋ, ma ômoa ônê. Aê kajatu awêtuc teŋ aŋga ônê gebe êlôm aôm.”

¹⁰ Amboac tonan Elia gêdi gêja Sarepta. Ma gêdêŋ eŋ gêo lasê malac ŋasacgêdô eŋ gêlic awêtuc teŋ kejoŋ ka gêmoa tonan ma Elia gêmôêc gêdêŋ eŋ gebe “Ôkêŋ bu ŋagec êsêp laclu mênjanôm.”

¹¹ Ma gêdêŋ taŋ awêtuc gêja gebe êkôc bu tau naŋ, Elia gêmôêc gêdêŋ eŋ ma kêsôm gebe “Ôkôc polom ŋapopoc ŋagec êsêp lêmam êwiŋ.”

¹² Ma awêtuc gêjô eŋ awa gebe “Apômtau, nê m Anôtô, gêmoa mata jali, polom teŋ gêc aêŋa atom. Mopolom matak ŋagec to niptêkwi ŋakeneŋ, tec kêpoac laclu. Aê galoc kajoŋ ka luagêc gebe naja-mansaŋ êtu aêagêc latuc aniŋ su ma amac êndu.”

¹³ Tec Elia kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôtêc taôm atom, ôna ma ôŋgôm êtôm kôsôm gac, mago ôpac mopolom

saun̄j ten̄j êtu aêṇa êmuṇj acgom, go ôkôc ômôêṇj. Go ôpac êtu amagêc latômṇa êndaṇjuc.

14 Gebe Apôm̄tau, Israeln̄j Anôtô kêsôm amboac tonec gebe ‘Ku mopolomṇa oc sawa atom ma niptêkwi oc êpa aṇga ṇalakôp atom amboac tonan̄j e êndêṇj bêc, taṇj Apôm̄tau êsakin̄j kom ênac êsêp nom êtiam.’ ”

15 Ma awêtuc gêja ma gêgôm kêtôm Elia kêsôm. Go Elia ma awêtuc agêc latu sen̄j gêṇj bêc taêsam.

16 Ku mopolomṇa sawa atom ma niptêkwi kêpa aṇga ṇalakôp atom kêtôm Apôm̄taunê bin̄j, taṇj kêsôm gêdêṇj Elia nan̄j.

17 Tonan̄j su, go andu ṇatauo tau nê latu gêmac kêtap en̄j sa e ênê gêmac kêtû kapôêṇj ma kêsi awa kêtôm atom, tec gêmac êndu.

18 Ma awêtuc kêsôm gêdêṇj Elia gebe “O Apôm̄taunê ṇac, aêagêc asagen̄j ṇagêdô gêdêṇj taun̄j. Aôm gôdêṇj aê gômôêṇj gebe ṇoc sec êôṇj sa êtiam en̄sen̄j aê latuc su.”

19 Ma Elia gêjô en̄j awa gebe “Ôkêṇj nêṇj latôm êndêṇj aê acgom.” Ma en̄j kêsip en̄j sa aṇga têna labum ma jakêpi balêm ṇaô, taṇj en̄j gêṇgôṇj nan̄j, ma ketoc en̄j gêc taunê mê.

20 Go en̄j gêmôêc gêdêṇj Apôm̄tau gebe “O Apôm̄tau, ṇoc Anôtô, kêtû asagen̄j aôm taêm gêjam bin̄jwapac kêtû awêtuc, taṇj gan̄gôṇj gawin̄j en̄j nan̄j, tec gôjac en̄j latu.”

21 Go en̄j kêmetôc tau ma jagêu tau gêsac ṇapalê kêtû dim têlêac ma gêmôêc gêdêṇj Apôm̄tau gebe “O Apôm̄tau, ṇoc Anôtô, ôkêṇj ṇapalê tonec nê katu êmu êsô en̄j êna êtiam.”

22 Ma Apôm̄tau kêkêṇj taṇja Elia nê awa ma

ŋapalênê katu gêmu kêsô eŋ gêja kêtiam ma mata jali kêsâ kêtiam.

²³ Ma Elia kêkôc ŋapalê tau ma kêkêŋ eŋ aŋga balêm ŋaôŋa kêsêp jakêsô andu ma kêkêŋ eŋ gêdêŋ têna gêja. Ma Elia kêsôm gebe “Ôlic acgom, latôm gêmôa mata jali.”

²⁴ Ma awê gêjô Elia awa gebe “Galoc tec kajala gebe Anôtônê ŋac teŋ aôm ma Apômtaunê biŋ, taŋ gêc awamsuŋ naŋ, biŋŋanô tau.”

18

Elia gêmu gêdêŋ Ahab gêja

¹ Bêc taêsam gêjaŋa su acgom, go Apômtaunê biŋ gêdêŋ Elia gêdêŋ jala kêtû têlêacŋa ma kêsôm gebe “Naôtôt c taôm êndêŋ Ahab. Ma aê gabe jakêŋ kom ênac êsêp nom êtiam.”

² Amboac tonanŋ Elia gêja gebe êtôt tau êndêŋ Ahab. Gêdêŋ têm tonanŋ tôbôm kêsâ kapôêŋanô aŋga Samaria.

³ Ma Ahab gêmôêc Obadia, taŋ gejob kinê andu naŋ. Obadia ketoc Apômtau sa ŋanô.

⁴ Gêdêŋ taŋ Jesebel gesenŋ Apômtaunê propete su naŋ, Obadia kêkôc propete 100 ma kêsiniŋ 50 ôkwi aŋga pocgêsuŋ teŋ ma 50 aŋga pocgêsuŋ teŋ ma gêlôm êsêac ŋa polom to bu.

⁵ Ahab kêsôm gêdêŋ Obadia gebe “Agêc tanac laoc gamêŋ ma bumata samob to humanŋ samob kêsî, oc moae tatap gêgwanŋ sa gebe tanam hos to donki sa sêmôa matenŋ jali ec sêmac êndu atom.”

⁶ Amboac tonanŋ êsêagêc sêwa gamêŋ kêkôc gêdêŋ taunŋ. Ahab ênac laoc ŋamakenŋ ma Obadia ênac laoc ŋamakenŋ.

⁷ Ma gêdêŋ taŋ Obadia kêsêlêŋ gêmôa naŋ, eŋ gêdac Elia. Obadia kêjala eŋ tec gêu tau gêc eŋ laŋônêm ma kêsôm gebe “O ŋoc ŋatau Elia, aôm tonan me.”

⁸ Ma Elia gêjô eŋ awa gebe “Aê tauc tonec. Ôna ma ôsôm êndêŋ nêm ŋatau gebe ‘Ôlic acgom, Elia tau tec gêmôa.’”

⁹ Ma eŋ gêjô Elia awa gebe “Aê gagôm sec ondod, tec gobe ôkêŋ nêm sakinwaga aê êsêp Ahab lêma gebe ênac aê êndu.

¹⁰ Apômtau, aôm nêm Anôtô gêmôa mata jali, tec lau-m teŋ sêmoa atom ma gamêŋ kinŋa teŋ gêc atom naŋ ŋoc ŋatau kêsakin lau sêja gebe nasensom aôm.

¹¹ Ma galoc aôm-kôsôm gebe Naôsôm êndêŋ nêm ŋatau gebe ‘Ôlic acgom, Elia tau tec gêmôa’.

¹² Ma aê embe jawi aôm siŋ, naŋ seben Apômtaunê Ŋalau oc êkôc aôm su ôna gamêŋ, taŋ kajala atom naŋ. Amboac tonan embe aê jaô lasê ma jasôm aôm ŋawae êndêŋ Ahab ma eŋ embe êtap aôm sa atom oc ênac aê andu. Mago nêm sakinwaga aê ŋapalêgeŋ gajam sakin Apômtau.

¹³ Sêjac miŋ gêŋ, taŋ gagôm naŋ, gêdêŋ ŋoc ŋatau aôm atom me. Gêdêŋ taŋ Jesebel gêjac Apômtaunê propete êndu naŋ, aê kasiŋ Apômtaunê propete 100 ôkwi. 50 sêŋgôŋ pocgêsuŋ teŋ ma 50 sêŋgôŋ teŋ ma galôm êsêac ŋa polom to bu.

¹⁴ Ma galoc kôsôm gebe Naôsôm êndêŋ nêm ŋatau gebe ‘Ôlic acgom, Elia tau tec gêmôa’, go eŋ oc ênac aê êndu.”

¹⁵ Elia gêlô eŋ awa gebe “Lau undambêŋa nêŋ Apômtau, taŋ gajam sakin eŋ naŋ, gêmôa mata jali

tec aê gabe jatôc tauc êndêñ kin êndêñ ocsalô tonec biññanôgoc.”

¹⁶ Amboac tonañ Obadia gêja gebe êlic Ahab. Eñ kêtap eñ sa ma kêsôm biñ tau gêdêñ eñ. Ma Ahab gêja gebe êndac Elia.

¹⁷ Gêdêñ tañ Ahab gêlic Elia nañ, eñ kêsôm gêdêñ eñ gebe “Aôm ñac, tañ kêlênsôñ Israel elêmê nañ tonañ me.”

¹⁸ Tec Elia gêjô eñ awa gebe “Aê kêlênsôñ Israel atom. Aôm to tamam nê gôlôac alênsôñ êsêac kêtú awi Apômtaunê biñ siñña ma adaguc anôtô dansañ Bal.

¹⁹ Amboac tonañ ôkêñ biñ ma ôkac lau Israel samob sa dêndêñ aê sêmêñ lôc Karmel ma Balné propete 450 to anôtôo Asera nê propete 400, tañ senñ gêñ sêñgônñ Jesebelnê tebo nañ, sêmêñ amboac tonañgeñ.”

Sêjam dôñ tauñ anña lôc Karmel

²⁰ Amboac tonañ Ahab kakalem biñ gadêñ lau Israel samob ma kêkac propete samob sa anña lôc Karmel.

²¹ Ma Elia kêsa jakêkô lau samob lanôñnêmña ma kêsôm gebe “Amac abe aka gwecgeñ amoa biñ luagêc ñasawa e êndêñ ondocgeñ. Apômtau embe Anôtô, go andañguc eñ. Ma embe Bal, nañ andañguc eñ.” Mago lau sêjô ênê biñ teñ atom.

²² Ma Elia kêsôm gêdêñ lau gebe “Apômtaunê propete teñ gêmoa atom, aê, aê taucgeñanô, mago Balné propete 450.

²³ Sêkêñ bulimakao kapoac luagêc êndêñ aê sêmêñ acgom. Ma êsêac sêjalij bulimakao kapoac teñ sa ma sêsa sêsêlê êkôc-êkôc ma sênac pac

nasêkêŋ ênsac ŋaô ma sêuc ja êsô atom. Ma aê jamansaŋ bulimakao teŋ ma jakêŋ ênsac pac ŋaô ma jauc ja êsô atom.

²⁴ Ma amac awem ênac nêŋ anôtônê ê ma aê aoc ênac Apômtaunê ŋaê. Anôtô naŋ ajô biŋ ŋa ja naŋ, eŋ Anôtô ŋanô.” Ma lau samob sêjô eŋ awa gebe “Ŋajam, amboac tonan.”

²⁵ Go Elia kêsôm gêdêŋ Balnê propete gebe “Ajaliŋ nêŋ bulimakao kapoac teŋ ma amansaŋ êtu ŋamata gebe amac lau taêsam. Ma awem ênac nêŋ anôtô, mago auc ja êsô atom.”

²⁶ Êsêac sêkôc bulimakao kapoac teŋ, taŋ sêkêŋ gêdêŋ êsêac naŋ, ma sêmasaŋ gêŋ tau. Go awen gêjac Balnê ŋaê sêjac ŋ gêdêŋ bêbêcgeŋ e oc kêkô ŋaluŋ ma sêsôm gebe “O Bal, ôkêŋ taŋam aêacmaŋ.” Mago awa teŋ kêsa atom ma teŋ gêjô biŋ atom. Ma êsêac sêka pelendec-pelendec sêgi altar, taŋ sêboa naŋ.

²⁷ Gêdêŋ taŋ oc kêkô ŋaluŋ naŋ, Elia kêsu êsêac susu ma kêsôm gebe “Amôêc apuc sagen. Eŋ anôtô teŋgoc. Oc taê gêjam biŋ teŋ gêmoa me gêjam tau ôkwi, me oc kêtú ŋacleŋ me oc gêc bêc gêc, tec aŋu eŋ sa acgom.”

²⁸ Ma êsêac sêmôêc sêpuc sagen ma sêbuc tauŋ ŋa bôjaŋ to sêguŋ tauŋ ŋa kêŋ kêtôm êsêacnêŋ mêtê e ôliŋ dec-decgeŋ.

²⁹ Êsêac sêgôm-sêgôm gêdêŋ taŋ oc kêkô ŋaluŋ e gêdêŋ oc gebeŋ kwalam, noc takêŋ da gêŋ kelenja, mago awa teŋ masianô, teŋ gêjô biŋ atom, teŋ kêkêŋ taŋa atom.

³⁰ Go Elia kêsôm gêdêŋ lau samob gebe “Andêŋ aê amêŋ.” Ma lau samob dêdêŋ eŋ sêja. Ma eŋ kêbênôc

Apômtaunê altar, tañ têta salin-salin nañ.

³¹ Elia kêkôc poc 12 kêtôm Jakobnê latuinêñ namba. Jakob eñ ñac, tañ Apômtau kêsôm binj gêdêñ eñ gebe “Galoc nêñ ñaê tenj gebe Israel.”

³² Ma eñ gêboa altar sa ña poc tau kêtû Apômtaunê ñaêña. Go kêkwê busawa kêgi altar tau. Busawa gebe sêkêc bu ec kapôêñ êsêp.

³³ Ma eñ gêjac pac su, go kêsêlê bulimakao kapoac kêkôc-kêkôc ma ketoc bôc tau jagêsac pac ñaô. Ma eñ kêsôm gebe “Akati bu ña bulakop 4 ma ansêwa êpi daja to êpi ka.”

³⁴ Ma eñ kêsôm gebe “Anğôm êtu dim luagêc.” Tec êsêac sêgôm kêtû dim luagêc. Go eñ kêsôm gebe “Anğôm êtu dim têlêac.” Tec êsêac sêgôm kêtû dim têlêac.

³⁵ Ma bu keselenj kêgi altar tau ma kêpoac busawa tau gêwiñ.

³⁶ Ma gêdêñ noc sêkêñ daja propete Elia kêtû gasuc gêdêñ altar ma ketenj mec gebe “O Apômtau, Abraham agêc Isak ma Jakob nêñ Anôtô, mênjôwa taôm sa êndêñ ocsalô tonec gebe aôm kôtu Israelnêñ Anôtô ma aê katu nêñ sakinwaga, tec gagôm gêñ samob tonec ñai kêtôm aômnêñ binj.

³⁷ O Apômtau, ôkêñ tañam aêma, gebe lau tonec ñai sêjala aôm Apômtau gebe aôm Anôtô ñanô ma ônam êsêacnêñ ñalêlôm ôkwi êndêñ aôm êtiam.”

³⁸ Go Apômtaunê ja kêsêp mêngeñ daja to ka ma poc to nom ma bu, tañ kêpoac busawa nañ su.

³⁹ Gêdêñ tañ lau samob sêlic gêñ tonañ nañ, êsêac jatêtap labôc sêc nom ma sêmôêc gebe “Apômtau eñ Anôtô ñanô Apômtau eñ Anôtô ñanô.”

⁴⁰ Go Elia kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Akôc Balnê

lau tōŋ, nēŋ teŋ êwê sa atom.” Ma lau sêkôc êsêac tōŋ ma Elia gêwê êsêac dêdêŋ bu Kison ma jasêjac êsêac êndu aŋga tonan.

Elia keteŋ mec gebe kom ênac êtiam

⁴¹ Ma Elia kêsôm gêdêŋ Ahab gebe “Galoc naônin to ônôm gêŋ gebe aê gaŋô kom gêjac ŋakicsêa sugac.”

⁴² Amboac tonan Ahab gêja gebe êniŋ to ênôm gêŋ. Ma Elia kêpi lôc Karmel ŋatêpôê gêja. Eŋ kêpôn aduc ma kêkêŋ laŋôanô kêsô aduc ŋasawa.

⁴³ Go eŋ kêsôm gêdêŋ nê sakinwaga gebe “Ôpi ôna galoc ma matamanô enso gwêc.” Eŋ kêpi jakêsala gwêc ma kêsôm gebe “Aê galic gêŋ teŋ atom.” Ma Elia kêjatu eŋ gebe “Ôna ômu êtu dim 7 êtiam.”

⁴⁴ Go gêdêŋ dim kêtû 7ŋa tonan sakinwaga kêsôm gebe “Ôlic acgom, tao teŋ kapôeŋ amboac ŋac teŋ lêma kêpi aŋga gwêc-m gêmêŋ.” Ma Elia kêsakin nê sakinwaga gebe “Naôndêŋ Ahab ma ôsôm gebe ‘Ômansan nêŋm hos to kareta ma ôsêp ôna gebe kom êkô aôm auc atom.’ ”

⁴⁵ Ŋasawa saunŋeŋ ma kom to mu ŋamajan kêkêŋ kanuc gamêŋ e kom gêjac ŋanô. Ma Ahab gêŋgôn kareta ma gêja malac Jesrel.

⁴⁶ Ma Apômtaunê lêma gêmoa gêwiŋ Elia ma eŋ gêlêc nê ŋakwê sa ma kêgambam tau ma kêlêti gêmun Ahab e jagêô lasê malac Jesrel. *

19

Elia gec Jesebel gêja lôc Horeb

---

* **18:46:** Amboac 4 oklok.

¹ Ahab kêdônŊ binŊ samob, taŊ Elia gêgôm to gêjac propete samob andu ŋa sinŊ nanŊ, gêdêŊ nê awê Jesebel.

² Tec Jesebel kêsakinŊ binŊ teŊ gêdêŊ Elia ma kêsôm gebe “Elenŋa êndêŊ ockatu êtôm tonec aê embe janŋôm gêŊ, taŊ aôm gôgôm gêdêŊ êsêac nanŊ, êndêŊ aôm atom, go anôtôi sêŋgôm gêŊ, taŊ êsêac taêŊ gêjam nanŊ, êlêlêc êpi aê.”

³ Go Elia kêtêc tau ma gêdi gêc gêjam katu kêsî e jagêo lasê malac Berseba Judaŋa ma gêwi nê sakinŋwaga sinŊ gêmoa tonanŊ.

⁴ TagenŊ enŊ tau kêsêlêŊ bêc samuc teŊ kêsâ gamêŊ sawa e jagêŋgônŊ ka pulinŊ-pulinŊ teŊ ŋalabu. Go enŊ ketenŊ mec gebe êmac êndu ma kêsôm gebe “O Apômtau, kêtômgaç. Ôkôc katuc su êwao gebe aê ŋac ŋjam kalêlêc tamoci su atom.”

⁵ Kêsôm su ma kêsâ tau sic ma gêc bêc gêc ka pulinŊ-pulinŊ tonanŊ ŋalabu. Ma anŋela teŊ kêmoasac enŊ ma kêsôm gebe “Ôndi, ôniŋ gêŊ.”

⁶ Elia mata gêlac e gêlic polom sigob ma bu ku teŊ kêkô enŊ môkêapacŋa. EnŊ geŊ to gênôm gêŊ su ma gêc bêc kêtiam.

⁷ Ma Apômtaunê anŋela gêmêŊ kêtiam kêtû dim luagêcŋa, kêmoasac enŊ ma kêsôm gebe “Ôndi, ôniŋ gêŊ gebe intêna baliŋ tec gêc.”

⁸ EnŊ gêdi geŊ to gênôm gêŊ e têkwa kêsâ ma kêsêlêŊ gelenŋa 40 ma gêbêcauc 40, go gêo lasê Anôtônê lôc Horeb.

⁹ Anŋa tonanŊ enŊ kêtap poclabu teŊ sa ma gêŋgônŊ tonanŊ. Go Apômtaunê binŊ gêdêŊ enŊ jakêsôm gebe “Elia, aôm gôgôm asagenŊ anŋa tonec.”

10 En gêjô Apômtau awa gebe “Aê gagôm Apômtau, lau undambêña nêñ Anôtô nê biñ topalêgen gebe lau Israel sêwi aômnêm poac siñ to sesen nêm altar su ma sêjac nêm propete ña siñ êndu. Ma aê taucgen tec gamoa, ma sêgôm gêñlêlôm gebe sênac aê amboac tonanjen.”

11 Ma Anôtô kêsôm gebe “Ôsa mênôkô Apômtau lanônêm anga lôc tonec.” Ma Apômtau gêoc lêlêc en gêja. Go mu gêbuc ñatêna ten ma kêkac lôc gêngic-gêngic to gêjac poctêna popoc-popocgen, mago Apômtau gêmoa mu ñalêlôm atom. Mu gêôn sa ma ôjô gêjam, mago Apômtau gêmoa ôjô ñalêlôm atom.

12 Ôjô kêtú malô ma ja ñawaô kêsa, mago Apômtau gêmoa ja ñalêlôm atom. Ja gêmac ma mulêli kêsêlên.

13 Gêdên tan Elia gêñô mu tonan nan, en gêsan lanôanô auc ña nê ñakwê ma kasa jakêkô poclabu ñaawa. Ma awa ten gêdên en anga tonan ma kasôm gebe “Elia, aôm gôgôm asagen anga tonec.”

14 Ma en gêjô ñabin gebe “Aê gagôm Apômtau, lau undambêña nêñ Anôtô nê biñ topalêgen gebe lau Israel sêwi aômnêm poac siñ to sesen aômnêm altar su ma sêjac nêm propete ña siñ êndu. Ma aê, aê taucgen tec gamoa ma sêgôm gêñlêlôm sebe sênac aê amboac tonanjen.”

15 Apômtau kêsôm gêdên en gebe “Ôsêlên ômu gamên sawa Damaskusña ôna êtiam. Embe ô lasê, go naônin oso Hasael êtu kin Suriana

16 to ônin oso Nimsi latu Jehu êtu kin Israelña ma Sapat latu Elisa anga Abel-Mehola êtu propete êjô aôm su.

17 Ten embe êwê Hasaelnê siñ sa nan Jehu oc ênac en. Ma ten embe êwê Jehunê siñ sa, nan Elisa

oc ênac enj.

¹⁸ Ma aê oc jawaka Israel nêj lau 7,000, tañ sêpônj enjduc gêdêj Bal to sêlêsoj enj atom nañ sa.”

Kalem gêdêj Elisa

¹⁹ Amboac tonanj Elia gêwi gamêj tonanj sinj ma kêtap Sapat latu Elisa sa kêkac nom ôkwi ña bulimakao kionj 12 sêsêlêj sêmuñ enj. Ma enj tau kêsêlêj gêwiñ bôc kêtû 12ñja. Gêdêj tañ Elia gebe êoc lêlêc Elisa nañ, enj gau nê ñakwê baliñ gêsac enj.

²⁰ Ma enj gêwi bulimakao sinj ma kêlêti kêdaguc Elia ma kêsôm gebe “Ôkêj aê najalêsôj tamoc agêc tinoc alinânô, go jandanjuc aôm.” Ma Elia kêsôm gêdêj enj gebe “Ômu ôna êtiam, mago taêm ênam gêj, tañ gagôm gêdêj aôm nañ.”

²¹ Enj gêwi enj sinj gêmu gêja ma kêkôc bulimakao kionj teñ ma gêjac lulugenj êndu ma geno nêj ñamêsôm ña kionj bulimakaonja ma kêkêj gêdêj lau senj. Go enj gêdi kêdaguc Elia ma gêjam sakinj enj. *

20:1-43 Kinj Surianja Benhadad kêgi gamêj Israel ñamalacsêga Samaria auc ma gêjac sinj gêdêj malac tau. Mago Israelnêj kinj Ahab kêku lau Suria tulu kêtû dim luagêc. Go propete teñ geoc lasê gêdêj Ahab gebe êmac êndu, gebe enj taê walô kinj Benhadad ma gêjac enj êndu atom.

21

Ahab kêjanjo Nabotnê kôm wainja su

¹ Ñac Jesrelña teñ ñaê Nabot nê kôm wainja teñ gêc Jesrel kêsi kinj Samarianja Ahab nê andu.

---

* **19:21:** Kionj ñam gebe ka gêbiñ bulimakao luagêc-luagêc tôj.

² Ma Ahab kasôm gêdêŋ Nabot gebe “Ôkêŋ nêŋ kôm wainŋa tonan êndêŋ aê. Aê gabe jakôc êtu kôm gêŋ gaganŋa teŋ gebe gêc kêdabinŋ noc andu. Aê oc jakêŋ kôm wainŋa ŋajamanô êlêlêc teŋ êndêŋ aôm êjô me embe taêm ênam teŋ, go jakêŋ mone êjô.”

³ Mago Nabot kêsôm gêdêŋ Ahab gebe “Aê katêc Apômtau, tec oc jakêŋ tamoci nêŋ kôm lênsêm êndêŋ aôm atom.”

⁴ Ahab têtac ŋandan ma tolanŋsigen kêsô nê andu jagêc nê mê ma kêkac nê lanŋanô ôkwi ma gebe êniŋ gêŋ atom kêtú biŋ, taŋ ŋac Jesrelŋa Nabot kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê oc jakêŋ tamocinêŋ kôm lênsêm êndêŋ aôm atom” nanŋa.

⁵ Mago nê awê Jesebel gêdêŋ eŋ jakêsôm gebe “Aôm têtac ŋandan e godec gêŋ kêtú asagenŋa.”

⁶ Eŋ gêjô awê tau awa gebe “Aê gajam biŋgalôm gawiŋ ŋac Jesrelŋa Nabot ma kasôm gebe ‘Ôkêŋ nêŋ kôm wainŋa janam ôli ŋa mone me embe ôlic ŋajam oc jajô ŋa kôm wainŋa teŋ.’ Ma eŋ gêjô aênoc biŋ gebe ‘Aê gabe jakêŋ noc kôm wainŋa êndêŋ aôm atom.’ ”

⁷ Go nê awê Jesebel kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm Israelnêŋ kiŋ me masi. Ôndi ôniŋ gêŋ ma têtac ŋajam êsa. Aê gabe jakêŋ Nabotnê kôm wainŋa êndêŋ aôm.”

⁸ Amboac tonan eŋ keto papia gêjam Ahab awa ma kepeŋ Ahabnê ŋatalô kêpi ma kêsakiŋ papia dansanŋ gêdêŋ gejobwaga to gôliŋwaga, taŋ sêŋgôn Nabotnê malac nanŋ.

⁹ Ma eŋ keto biŋ amboac tonec gêc papia tau gebe “Akêŋ noc anam dabuŋ moŋa teŋ ma atoc Nabotnê sa êŋgôn lau samob ŋamata.

10 Ma akêḡ kalomtêna luagêc sêḡgôḡ sêkanôḡ eḡ ma êsêagêc sêḡgôliḡ biḡ êpi Nabot gebe ‘Aôm kôpuc boa Anôtô to kiḡ.’ Go akôc eḡ asa awê ana ma atuc eḡ ḡa poc êndu.”

11 Gejobwaga to gôliḡwaga sêḡôm Jesebelnê biḡ ḡanô kêsa kêtôm biḡ gêc papia, taḡ eḡ kêsakiḡ gêdêḡ êsêac naḡ.

12 Êsêac sêmasaḡ noc sênam dabuḡ moḡa teḡ ma sêkêḡ Nabot gêḡgôḡ lau samob ḡamata.

13 Ma kalomtêna luagêc sêsô jasêḡgôḡ sêkanôḡ eḡ. Ma êsêagêc sêḡgôliḡ biḡ kêpi Nabot sêmoa lau samob laḡḡḡnêḡma ma sêsôm gebe “Nabot kêpuc boa Anôtô to kiḡ.” Amboac tonaḡ sê eḡ aḡga malac sêsa jatêtuc eḡ ḡa poc êndu.

14 Go êsêac sêsakiḡ biḡ gêdêḡ Jesebel gebe “Têtuc Nabot ḡa poc êndu ma gêmac êndu su.”

15 Jesebel gêḡḡ biḡ tau gebe têtuc Nabot ḡa poc êndu ma gêmac êndu su, go seben kêsôm gêdêḡ Ahab gebe “Ôndi sa, ôkôc ḡac Jesrelḡa Nabot nê kôm wainḡa, taḡ eḡ gedec aôm ônam ôli naḡ, gebe Nabot gêmoa mata jaliḡa kêtiam atom, eḡ gêmac êndu sugac.”

16 Ahab gêḡḡ Nabot gêmac êndu ḡawae, tec seben gêdi sa jakêsêp gêdêḡ Nabotnê kôm wainḡa gebe êkôc êtu ênê gêḡ.

17 Go Apômtaunê biḡ gêdêḡ ḡac Tisbetḡa Elia amboac tonec gebe

18 “Ôndi naôsêp ôndac kiḡ Israelḡa Ahab, taḡ gêḡgôḡ Samaria naḡ. Ma ôlic acgom, eḡ jagêmoa Nabotnê kôm wainḡa. Eḡ gêḡa gebe êkôc kôm tau su êtu ênê gêḡ.

19 Ma aôm oc ôsôm êndêñ ej gebe ‘Apômtau kêsôm amboac tonec gebe Aôm gôjac ñamalac êndu ma kôjanço launêñ gêñ su kêtú aômñêm me.’ Ma aôm oc ôsôm êndêñ ej gebe ‘Apômtau kêsôm amboac tonec gebe Añga gamêñ, nañ kêam têdamôê Nabotné dec nañ, oc têdamôê aôm taômñêm dec amboac tonañgeñ.’ ”

20 Ahab kêsôm gêdêñ Elia gebe “Ñoc o aôm, kôtap aê sa me.” Elia gêjô ênê biñ gebe “Aê katap aôm sa. Aôm kôkêñ taôm gêdêñ gêñ, tañ gêjac Apômtaunê mataanô sec samucgeñ nañ.

21 Ôlic acgom, aê oc jakêñ gêñwapac êpi aôm. Aê gabe jansen aômñêm gôlôac ñac samucgeñ ma oc jandim nêm lau wakuc to lançwa êñgic tomalagen añga Israel.

22 Ma aê oc jansen aômñêm gôlôac êtôm gagôm gêdêñ Nebat latu Jerobeam ma Ahija latu Basa nêñ gôlôac nañ, gebe aôm gôgôm aê têtac ñandan kêsá ma kôlêtôm lau Israel e sêgôm sec.’

23 Ma Apômtau kêsôm biñ kêpi Jesebel gebe ‘Kêam oc sêniñ ej añga gamêñ Jesrel ñalêlôm.’

24 Ahabnê teñ embe êmac andu añga malac ñalêlôm, nañ kêam oc sêniñ, ma teñ embe êmac êndu añga awêña, nañ moc umbonñ ñalabuña oc sêniñ.”

25 Ñac sec teñ kêtôm Ahab gêmoa atom. Nê awê Jesebel kêkêli ej e kêkêñ tau-êñgôm gêñ, tañ Apômtau gêlic sec nañ,

26 Eñ gêgôm gêñ alôb-alôb gebe kadaguc anôtôi gwam kêtôm lau Amor, tañ Apômtau gesenñ êsêac su añga Israel lanñônemña nañ.

27 Gêdêñ tañ Ahab gêñô biñ tonañ nañ, ej kêkac nê ñakwê gêñgic ma kêsô talu ñagoneñ ma gêbu tau

ŋanôgeŋ, gêjam dabuŋ mo ma gêc bêc totalugeŋ ma gêmoa tonê ŋalêlôm ŋatutucgeŋ.

²⁸ Ma Apômtaunê biŋ gêdêŋ ŋac Tisbetŋa Elia gebe

²⁹ “Aôm gôlic Ahab kêpôŋ tau tulu-tulu gêmoa aê laŋônêmŋa nec me masi. Kêtu eŋ gêbu tau gêmoa aê laŋôcnêm ŋa aê jakêŋ gêŋwapac êndêŋ ŋasawa eŋ êmoa mata jaliŋa naŋ atom. Jakêŋ gêŋwapac êndêŋ eŋ latui nêŋ têm.”

22

Propete Mikaia geoc Ahab nê biŋ lasê

¹ Wama gêc Suria to Israel ŋasawa kêtôm jala têlêac.

² Ma gêdêŋ jala kêtu têlêacŋa tonanŋ kiŋ Judaŋa Jehosapat gêdêŋ kiŋ Israelŋa Ahab gêja.

³ Ma kiŋ Israelŋa kêsôm gêdêŋ nê laumata gebe “Amac ajala gebe Ramot-Gilead kêtu aêacnêŋ malac, mago aêac jamaŋgeŋ danŋôŋ ma takôc malac tau su aŋga kiŋ Suriaŋa lêma atom kêtu asageŋŋa.”

⁴ Ma eŋ kêsôm gêdêŋ Jehosapat gebe “Aôm oc ôwiŋ aê natanac siŋ aŋga Ramot-Gilead me masi.” Ma Jehosapat gêjô eŋ awa gebe “Aê katôm aôm, ŋoc lau têtôm aômnêm lau, ŋoc hos têtôm aômnêm hos.”

⁵ Ma Jehosapat keteŋ kiŋ Israelŋa gebe “Ôtu kênac Apômtau êmuŋ acgom.”

⁶ Go Ahab kêkalem propete amboac 400 sêpi tagenŋ ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aê najanac siŋ êndêŋ Ramot-Gilead me ênêcŋa.” Ma êsêac sêmôêc gebe “Ôpi ôna, gebe Apômtau oc êkêŋ malac tau êsêp lêmam.”

7 Mago Jehosapat kētu kēnac gebe “Apômtaunê propete tenj gēmoa tonec gebe aēac tatu kēnac enj me masi.”

8 Ma Ahab gējô enj awa gebe “Ņac tenj gēmoa gebe aēac tatu kēnac enj êtu Apômtaunja. Imla latu Mikaia tec gēmoa, mago aē gadec enj gebe enj geoc biņ ņajam tenj lasê kētu aēņa atom, kēsôm gēņwapac ņaômagenj.” Ma Jehosapat gējô ênê biņ gebe “Ôsôm amboac tonaj atom.”

9 Go Ahab gēmôêc laumata tenj ma kēsôm gebe “Naôkôc Imla latu Mikaia êmêņ sebenj.”

10 Kiņ Ahab agêc Jehosapat tonêņ gêlônj kiņņa sēņgônj nêņ lēpônj, taņ kêkô gamêņ sēsac mopolomņa anġa malac Samaria ņasacgêdô naņ, ma propete samob seoc biņ lasê sēmoa êsêagêc laņôņnêmņa.

11 Ma Kenan latu Sedekia kēmasaņ jabo ki lu-agêc kētu tauņa ma geoc biņ lasê gebe “Apômtau kēsôm amboac tonec gebe ‘Aôm oc ôsuc lau Suriaņa piņpaņ ņa jabo tonaj e sēnaņa.’ ”

12 Ma propete samob tēdaguc ênê biņgenj ma sēsôm gebe “Ôpi Ramot-Gilead ôna ma ôku malac tau tulu. Apômtau oc êkêņ malac tau êsêp aôm lēmam.”

13 Ma ņacjaenj, taņ gēja gebe êmôêc Mikaia naņ, kēsôm gêdêņ enj gebe “Ôņô acgom, propete samob tomalagenj seoc biņ ņajam lasê gêdêņ kiņ. Amboac tonaj aôm ôsôm êtôm êsêac sēsôm ma ôsôm biņ ņajamgenj.”

14 Mago Mikaia kēsôm gebe “Apômtau gēmoa mata jali, tec biņ, taņ Apômtau êsôm êndêņ aē naņ, aē oc jasôm lasê.”

15 Gêdêj taŋ gêô lasê gêdêj kiŋ naŋ, kiŋ tau kêsôm gêdêj eŋ gebe “Mikaia aêac oc ana Ramot-Gilead gebe anac siŋ me ênêcŋa.” Ma eŋ gêjô ênê biŋ gebe “Ôpi ôna ma ôku tulu. Apômtau oc êkêj malac tau êsêp aôm lêmam.”

16 Mago kiŋ gêjô ênê biŋ gebe “Aê janac biŋsu aôm êtu dim tendocgeŋ gebe aôm ôsôm biŋŋanôgeŋ êndêj aê ônam Apômtau laŋô.”

17 Ma Mikaia gêjô eŋ awa gebe “Aê galic lau Israel sêc êliŋ-êliŋ aŋga lôc amboac domba, taŋ ŋacgejobmê naŋ, ma Apômtau kêsôm gebe ‘Êsêacnêj ŋatau masi, samob sêmu sêna nêj andu towa-mageŋ.’”

18 Go Ahab kêsôm gêdêj Jehosapat gebe “Kec, aê kasôm gêdêj aôm su gebe eŋ oc êsôm biŋ ŋajam teŋ êtu aêŋa atom. Oc êsôm biŋwapacgeŋ.”

19 Ma Mikaia kêsôm gebe “Amboac tonaj ôŋô Apômtaunê biŋ. Aê galic Apômtau gêŋgôŋ nê lêpôŋ ma lau undambêŋa samob sêkô ênê anô to gasêŋa.

20 Ma Apômtau kêsôm gebe ‘Asa oc êlêtôm Ahab gebe êpi êna ma êmac êndu aŋga Ramot-Gilead.’ Ma aŋela teŋ kêsôm biŋ teŋ ma teŋ kêsôm teŋ.

21 Go ŋalau teŋ kêsa jakêkô Apômtau laŋônêmŋa ma kêsôm gebe ‘Aê gabe jalêtôm eŋ.’

22 Ma Apômtau kêtû kênac eŋ gebe ‘Gobe ôŋgôm amboac ondoc.’ Ma eŋ gêjô ênê biŋ gebe ‘Aê gabe jana ma jatu ŋalau dansaŋŋa teŋ jamoa ênê propete samob awenŋsuŋ.’ Ma Apômtau kêsôm gebe ‘Aôm ôlêtôm eŋ ma eŋ oc e 50 aôm ŋalabu. Ôna ma ôŋgôm amboac tonaj.’

23 Amboac tonaj gôlicŋac me, Apômtau kêkêj ŋalau dansaŋŋa teŋ gêc aômnmêm propete tonec ŋai

nĕj awenṣuṅ. Apōmtau kĕkic aōmnĕm biṅ.”

²⁴ Go Sedekia jakĕtu gasuc Mikaia ma kĕtap eṅ kĕsĕp alianō ma kĕsōm gebe” Apōmtaunĕ Njalu gĕwi aĕ siṅ ma kĕsōm biṅ gĕdĕṅ aōm amboac ondoc.”

²⁵ Ma Mikaia gĕjō eṅ awa gebe “Biṅṅanō, aōm oc ōjala biṅ tonanĕ ḗndĕṅ bĕc, taṅ ōsō balĕm ṅalĕlōmṅa gebe ōsiṅ taōm ōkwiṅa naṅ.”

²⁶ Ma Ahab kĕjatu gebe “Akōc Mikaia tōṅ ma akōc eṅ andĕṅ gōliṅwaga malacṅa Amon agĕc kiṅ latu Joas ana

²⁷ ma asōm gebe ‘Kiṅ kĕjatu amboac tonec gebe “Akĕṅ ṅac tonec ḗṅgōṅ kapoacwalō ma alōm eṅ ṅa polom to bu ṅagec-ṅagec e aĕ jamu jamĕṅ towamagen.’ ”

²⁸ Ma Mikaia kĕsōm gebe “Aōm embe ōmu ōmōĕṅ towamagen, go Apōmtau kĕsōm biṅ ṅa aĕ aoc atom.” Ma eṅ gĕjac tĕku nĕ biṅ gebe “Amac lau samob aṅō biṅ tau.”

Ahab gĕmac ḗndu

²⁹ Amboac tonanĕ Ahab agĕc Jehosapat sĕwĕ sĕpi Ramot-Gilead sĕja.

³⁰ Ma Ahab kĕsōm gĕdĕṅ Jehosapat gebe “Aĕ gabe jasō siṅwaga ṅaōma nĕṅ ṅakwĕ, go janac siṅ. Mago aōm ōnac siṅ tonĕm gĕlōṅ kiṅṅa.” Ma kiṅ Ahab gĕgōm kĕtōm taĕ gĕjam ma gĕjac siṅ.

³¹ Kiṅ Suriana kĕjatu nĕ laumata karetanĕa gebe “Anac siṅ ḗndĕṅ lau ṅaōma to laumata atom ḗndĕṅ kiṅ Israel ṅa taugen.”

³² Ma gĕdĕṅ taṅ laumata karetanĕa sĕlic Jehosapat naṅ, ḗsĕac sĕsōm gebe “Tonanĕ kiṅ Israelṅa

biŋŋanôgeŋ.” Tec samob sêkac taunŋ ôkwi sebe sênac siŋ êndêŋ eŋ. Go Jehosapat kêwakic lasê.

³³ Gêdêŋ taŋ laumata karetaŋa sêlic gebe kiŋ Israelŋa tonanŋ atom nanŋ, êsêac sêkac taunŋ ôkwi ma sêjanda eŋ kêtiam atom.

³⁴ Mago siŋwaga Suriaŋa teŋ kêkêkam nê talam jakêpê paliŋpaliŋgeŋ e kêtap kiŋ Israelŋa Ahab sa kêsêp ŋakwê ki ŋagala. Tec kiŋ kêsôm gêdêŋ ŋac, taŋ gêjam gôliŋ kareta nanŋ, gebe “Aê katap kamoc sa sugac, tec ôkac ôkwi ma daêc siŋ su.”

³⁵ Siŋ ŋandanŋ kêsa gêdêŋ bêc tonanŋ ma lau sêpuc kiŋ tôŋ kêkô kareta ŋaô laŋôanô gêdêŋ lau Suriaŋa e gêdêŋ kêtula eŋ gêmac êndu. Ma ênê kamoc ŋadec keselenŋ kêsêp jakêpoac kareta ŋalêlôm.

³⁶ Ma gêdêŋ oc jakêsêp wali teŋ kêtanŋ siŋwaga samob sêŋô gebe “Lau samob dêndêŋ nêŋ malac ma nêŋ gamêŋ êndêŋ-êndêŋgeŋ sêna.”

³⁷ Amboac tonanŋ Ahab gêmac êndu ma sêkôc eŋ sêmêŋ Samaria ma sêsuŋ eŋ anŋa tonanŋ.

³⁸ Êsêac sêkwasiŋ kareta sêmoa bu-gêjac-tonŋ Samariaŋa ma kêam têdamôê ênê dec ma lauo mockaiŋoŋa sêliŋ bu tau kêtôm biŋ, taŋ Apômtau kêsôm lasê nanŋ.

³⁹ Gêŋ ŋagêdô samob, taŋ Ahab gêgôm ma andu, taŋ eŋ kêkwê ŋa jabo nanŋ, to malac samob, taŋ eŋ kêkwê nanŋ, êsêac teto ŋabiŋ gêc kiŋ Israelŋa nêŋ miŋ ŋabuku.

⁴⁰ Amboac tonanŋ Ahab gêc nê bêc gêc gêwiŋ nê tamai ma eŋ latu Ahasia gêjam gôliŋ gêjô eŋ su.

22:41-53 Jehosapat gêjô Asa su ma kêtu Judanêŋ kiŋ, ma Ahasia gêjô Ahab ma gêjam gôliŋ Israel.

BIBOLO DABUN
The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb